Obnova pozemkov a majetku a rozvoj odvetví so zlepšenými environmentálnymi vplyvmi v hornonitrianskom uhoľnom regióne

SRSS/2018/01/FWC/002
Reform/SC2020/105

D-3a Plán využitia území – Zjednodušená verzia
2021

Dôležité upozornenie pre osoby, ktoré nemajú oprávnenie na prístup k tejto správe

Osoba, ktorá nie je adresátom tejto správy alebo ktorá nepodpísala a nevrátila spoločnosti PricewaterhouseCoopers Advisory, s.r.o. list o sprístupnení tejto správy, nie je oprávnená mať k nej prístup.

V prípade, že akákoľvek neoprávnená osoba získa prístup k tejto správe a prečíta si ju, čítaním tejto správy akceptuje a súhlasí s nasledujúcimi podmienkami:

Čitateľ tejto správy berie na vedomie, že práca vykonaná spoločnosťou PricewaterhouseCoopers Advisory, s.r.o. bola vykonaná v súlade s pokynmi poskytnutými naším klientom - adresátom a bola vykonaná výlučne v prospech a pre potreby nášho klienta - adresáta.

Čitateľ tejto správy berie na vedomie, že táto správa bola vypracovaná na pokyn nášho klienta - adresáta a nemusí obsahovať všetky postupy, ktoré čitateľ považuje za potrebné.

Čitateľ súhlasí s tým, že spoločnosť PricewaterhouseCoopers Advisory, s.r.o. , jej partneri, riaditelia, zamestnanci a zástupcovia voči nemu nemajú ani neprijímajú žiadnu povinnosť alebo zodpovednosť, či už zmluvnú alebo deliktuálnu (vrátane, ale bez obmedzenia, nedbanlivosti a porušenia zákonných povinností), a nenesú zodpovednosť za žiadnu stratu, škodu alebo výdavky akejkoľvek povahy, ktoré sú spôsobené akýmkoľvek použitím tejto správy, ktoré sa čitateľ môže rozhodnúť vykonať, alebo ktoré sú inak dôsledkom získania prístupu k správe čitateľom.

Čitateľ ďalej súhlasí s tým, že sa na túto správu nebude odvolávať ani ju citovať, či už ako celok alebo jej časť, v žiadnom prospekte, registračnom vyhlásení, ponukovom obežníku, verejnom plnení, pôžičke, inej zmluve alebo dokumente a nebude ju šíriť bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti PricewaterhouseCoopers Advisory, s.r.o.

Úvod

Projekt "Obnova pozemkov a majetku a rozvoj sektorov so zlepšenými environmentálnymi dopadmi v uhoľnom regióne hornej Nitry" realizuje spoločnosť PricewaterhouseCoopers Advisory, s.r.o. (PwC) v mene Generálneho riaditeľstva pre podporu štrukturálnych reforiem (DG Reform) na základe osobitnej zmluvy č. REFORM/SC2020/105 (vykonávacia rámcová zmluva č. SRSS/2018/01/FWC/002), podpísanej 23. októbra 2020.

Táto správa je Výstupom 3 podľa zmluvy: Plán využitia území - zjednodušená verzia. Táto správa je zhrnutím najdôležitejších častí Výstupu 3 Plán využitia územia - úplná verzia.

Kľúčové predpoklady

Slovensko sa úzko podieľa na realizácii zmluvy a po konzultáciách s verejným obstarávateľom o všetkých návrhoch výstupov schvaľuje výstupy prostredníctvom svojich interných mechanizmov a realizuje prácu/odporúčania obsiahnuté v konečných výstupoch. Dosiahnutie výsledkov a prispievanie k dlhodobejšiemu vplyvu tohto projektu do veľkej miery závisí od miery prijatia a implementácie výstupov Slovenskom a ich následného presadzovania, ako aj od širších politických podmienok, ktoré zostávajú mimo zodpovednosti Európskej komisie a dodávateľa. Takéto opatrenia a implementácia zostávajú vo výlučnej zodpovednosti Slovenska.

Obsah

1 Zhrnutie

2 Ciele a metodika

3 Plány využitia vybraných území regiónu Horná Nitra:

1. Lokalita baní v Novákoch
2. Lokalita baní v Cigli
3. Lokalita baní v Handlovej vrátane východnej šachty banskej oblasti Handlová
4. Areál priemyselnej zóny strojárskej divízie BME
5. Tepelná elektráreň Nováky
6. Tepelná elektráreň Nováky - odkaliská
7. Mokrade a zamokrené územia v Koši a Novákoch

1

Zhrnutie

Zhrnutie

Tento plán využitia území - zjednodušená verzia - je dokument, ktorý má pomôcť načrtnúť budúcnosť regiónu hornej Nitry po ukončení ťažby hnedého uhlia a s ňou súvisiacej výroby energie.

Najväčší prínos by priniesla transformácia najdôležitejších lokalít uhoľného priemyslu, ktoré sú v súčasnosti základom priemyselnej a energetickej výroby, ako aj zamestnanosti v regióne Hornej Nitry. HBP zamestnáva v regióne približne 2 600 zamestnancov a vytvára tržby vo výške približne 200 mil. Eur. Tepelná elektráreň Nováky zabezpečuje dodávku vykurovacej vody a pary pre významné priemyselné podniky, ako aj pre obyvateľov.

Hlavné banské lokality a oblasti tepelných elektrární boli vybrané s cieľom nájsť im nový účel s využitím ich výhod, podporiť príležitosti a zároveň identifikovať a minimalizovať slabé stránky. Súčasný stav pozemkov a majetku v priemyselných oblastiach bol preskúmaný z verejne dostupných zdrojov, informačných dokumentov poskytnutých vlastníkmi a zainteresovanými stranami. Jedným z najcennejších vstupov boli aj návštevy na mieste.

Klasifikácia oblastí alebo podoblastí sa poskytuje na rôznych úrovniach. Vo všeobecnej klasifikácii využitia územia boli opísané sociálno-ekonomické možnosti využitia (napr. priemysel, obchod, poľnohospodárstvo atď.). Na mape pre každú oblasť je uvedený optimálny účel využitia pozemkov pre danú podoblasť.

Napriek tomu, že všeobecná klasifikácia využitia pozemkov poskytuje cenný pohľad na vhodnosť územia, nepopisuje transformačný potenciál. Preto sa vytvára ďalšia úroveň klasifikácie na úrovni projektového zámeru. Konkrétne popisuje reálne transformačné možnosti na základe aktuálneho dopytu po financovaní projektov. V tomto čase najaktuálnejší dopyt zozbieralo Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR v rámci aktivít prípravy JTP.

Ďalšia úroveň klasifikácie by poskytla prepojenie medzi cieľmi plánu využitia území a bodovým hodnotením vhodnosti a potenciálu oblastí pre ďalšiu zmenu účelu a rozvoj alebo komplexný pohľad na vhodnosť transformácie územia.

Možnosti budúceho využitia pozemkov a majetku vychádzajú z porovnania týchto zdrojov informácií:

- Súčasný stav pozemkov a majetku opísaný v správe o inventarizácii pozemkov a majetku
- Projektové zámery získané prostredníctvom výzvy na predkladanie projektov pre JTF (MIRRI).
- Hodnotenie analyzovaných oblastí z hľadiska ich vhodnosti na plnenie cieľov a úloh územného plánu.
- Celkový súčasný dopyt po projektoch ukazuje, že hlavné investície sa požadujú na rozvojové projekty v priemyselných odvetviach a v odvetví výroby energie. Najintenzívnejšie investície sa však očakávajú do projektov rekultivácie územia, ktoré sú vo väčšine prípadov kľúčovými predpokladmi rozvojových projektov.

Využitie pozemkov na základe súčasného dopytu (projektov)

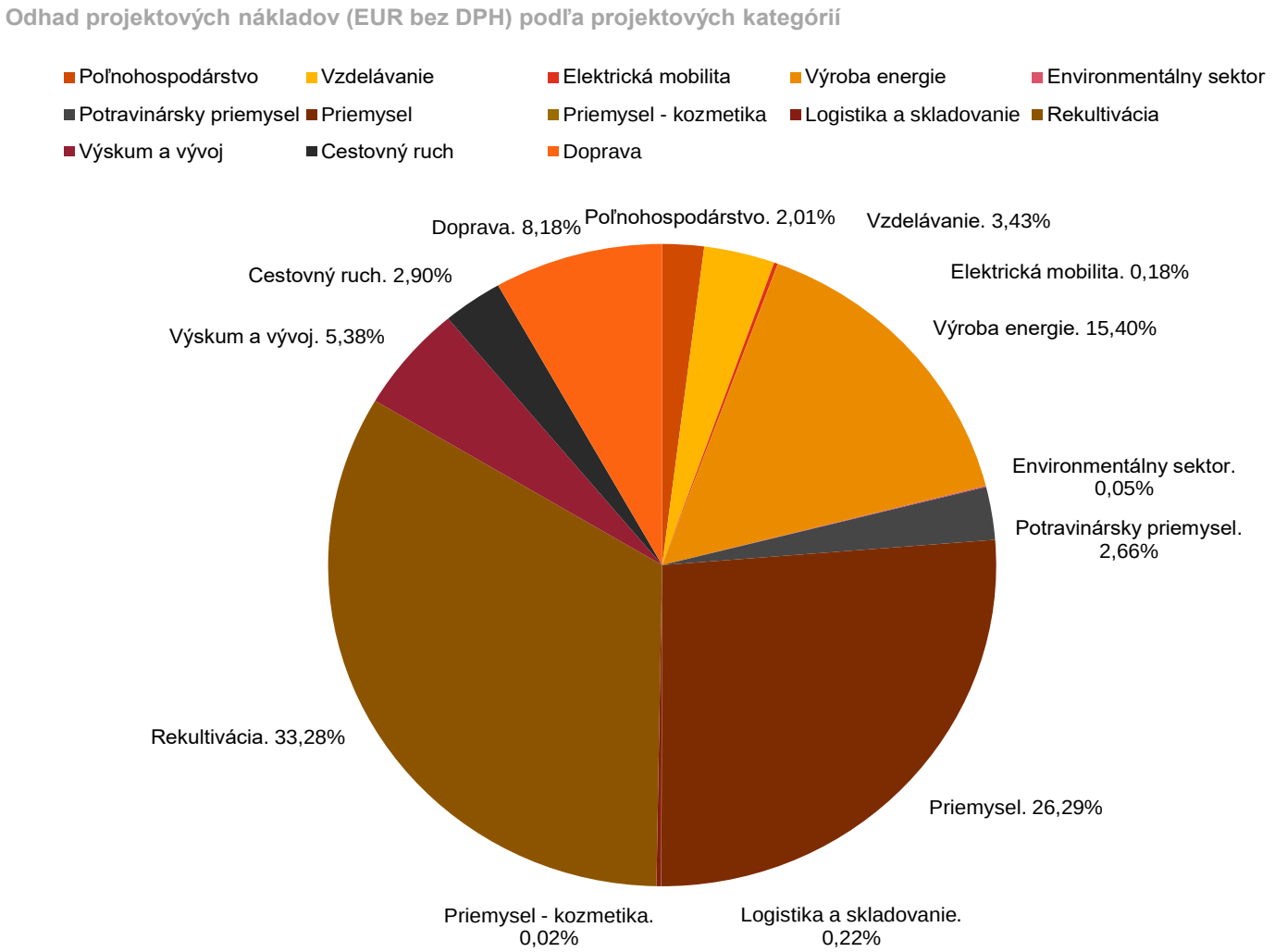

V grafe je uvedený súhrnný odhad nákladov na projekty podľa typu projektu/účelu budúceho využitia územia, na základe ktorého sú podiely jednotlivých typov projektov nasledovné:

- Rekultivácia: 33%
- Priemysel: 27 %
- Výroba energie: 15%
- Doprava: 8%
- Výskum a vývoj: 5%
- Potravinársky priemysel: 3%
- Cestovný ruch: 3%
- Poľnohospodárstvo: 2%
- Logistika a skladovanie: >1%

Poznámka: výber projektov vychádza z predbežného zoznamu projektov zozbieraných pre JTF, ktoré boli ďalej vybrané ako vhodné pre rozvoj hnedých polí v bývalých banských areáloch a v areáli tepelnej elektrárni na Hornej Nitre.

Možnosti projektov podľa oblastí

Primárne umiestnenie projektu	Typ projektu	Počet projektov
Cígeľ - banské pole	Cestovný ruch	2
Cígeľ - banské pole	Potravinársky priemysel	1
Cígeľ - banské pole	Priemysel	3
Cígeľ - banské pole	Rekultivácia	2
Cígeľ - banské pole	Výroba energie	2
Cígeľ - banské pole	Vzdelanie	1
Handlová - banské pole	Cestovný ruch	1
Handlová - banské pole	Elektrická mobilita	1
Handlová - banské pole	Poľnohospodárstvo	2
Handlová - banské pole	Potravinársky priemysel	1
Handlová - banské pole	Priemysel	5
Handlová - banské pole	Rekultivácia	1
Handlová - banské pole	Výroba energie	1
Handlová - banské pole	Vzdelanie	2
Handlová - banské pole, Nováky - banské pole, BME	Priemysel	1
Handlová - banské pole, Nováky - banské pole, Cígeľ - ba	Rekultivácia	1
Handlova - východná šachta	Priemysel	1
Mokrade Kos a Nováky	Environmentálny sektor	1
Nováky - banské pole	Logistika a skladovanie	1
Nováky - banské pole	Poľnohospodárstvo	1
Nováky - banské pole	Výskum a vývoj	1
Nováky BME	Priemysel	1
Nováky BME	Vzdelanie	1
TPP Nováky	Doprava	1
TPP Nováky	Priemysel	2
TPP Nováky	Rekultivácia	4
TPP Nováky	Výroba energie	1
TPP Nováky	Vzdelanie	1
TPP Nováky - odkalisko	Rekultivácia	2
TPP Nováky - odkalisko	Výroba energie	2
Spolu		**47**

Celkovo je v súčasnosti identifikovaných 47 projektov v 11 lokalitách (oblastiach/podoblastiach).

Oblasti a podoblasti sú klasifikované a priradené k vhodným možnostiam projektov.

Typ projektu preto ukazuje optimálnu klasifikáciu využitia pozemkov pre danú oblasť alebo podoblasť. Podrobnosti sú uvedené na mapách plánu využitia pozemkov.

Vhodné lokality pre projekty navrhli buď priamo žiadatelia o projekty, alebo analýza využitia pozemkov v rámci tohto projektu.

Počet identifikovaných projektov na oblasť alebo podoblasť

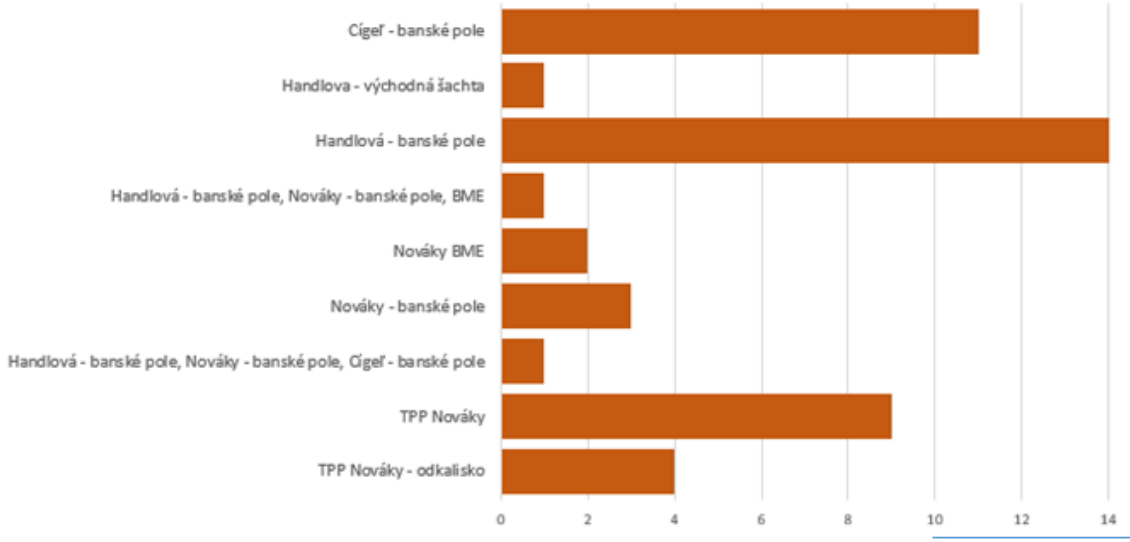

Primárne umiestnenie projektu	Počet projektov
Handlová - banské pole	14
Cígeľ - banské pole	11
TPP Nováky	9
TPP Nováky - odkalisko	4
Nováky - banské pole	3
Nováky BME	2
Handlova - východná šachta	1
Handlová - banské pole, Nováky - ba	1
Handlová - banské pole, Nováky - ba	1
Mokrade Kos a Nováky	1
	47

V tabuľke je uvedený aktuálny dopyt po identifikovaných projektoch v jednotlivých lokalitách (vrátane rekultivačných projektov).

Najväčší počet projektov bol identifikovaný pre lokality Handlová, Cigeľ a tepelnú elektráreň Nováky.

Na základe analýzy sú tieto oblasti po realizácii rekultivačných projektov vhodné na tento typ využitia pozemkov.

Z nasledujúceho grafu vyplýva, že každá analyzovaná oblasť má aspoň jednu alebo viac možností budúceho využitia územia identifikovaných podľa počtu projektov.

Klasifikácia využitia pozemkov podľa oblasti alebo podoblasti podľa typu financovania

Oblasť alebo podoblasť	Klasifikácia financovania	Popis
Nováky - banské pole - Komerčné	B	Verejný/súkromný
Nováky - banské pole - Priemyselné	B	Verejný/súkromný
Nováky - banské pole - Odkalisko	C	Verejný
Handlová - banské pole - Komerčné služby/SME	B	Verejný/súkromný
Handlová - banské pole - Priemyselné	B	Verejný/súkromný
Handlová - banské pole - Energia	A	Súkromná stránka
Handlová - banské pole - budova starej triedičky	B	Verejný/súkromný
Cigeľ - Priemyselné	B	Verejný/súkromný
Cigeľ - Energia	B	Verejný/súkromný
Cigeľ - Odkalisko	B	Verejný/súkromný
Divízia strojov Nováky - Priemyselné	A	Súkromná stránka
TPP Nováky - Západ	B	Verejný/súkromný
TPP Nováky - Východ	B	Verejný/súkromný
TPP Nováky - Odkalisko	B	Verejný/súkromný
Mokrade Koš a Nováky	C	Verejný

Poznámka: (A - súkromné financovanie) - Vysoká šanca na investície zo strany súkromného sektora (dobrá poloha, jednoduché vlastníctvo, málo environmentálnych/kontaminačných problémov) - preto nie je opodstatnené použitie verejných prostriedkov na rekultiváciu pozemkov/aktív; (B - verejné/súkromné financovanie) - Potreba verejnej podpory na zvýšenie atraktívnosti pre súkromné investície (pozemky/aktíva s ekonomickým potenciálom, ale napr. s problémami s dekontamináciou alebo inými problémami); C - veľmi obmedzený alebo neexistujúci ekonomický potenciál (napr. problémy s dostupnosťou);

Klasifikácia oblastí na základe dostupnosti a potreby financovania z verejných alebo súkromných zdrojov je uvedená v tabuľke na ľavej strane.

Možnosť financovania sa klasifikuje najmä na základe potreby vysokých nákladov na rekultiváciu, pričom typ "C" si vyžaduje verejné investície s malým alebo žiadnym pozitívnym hospodárskym výsledkom. V prípade typu "B" sa vyžaduje projekt rekultivácie, aby sa umožnil ďalší pozitívny hospodársky vplyv.

Oblasti klasifikované ako typ "A" by si nevyžadovali náklady na rekultiváciu, aby mali pozitívny hospodársky vplyv, avšak v prípade vysokých investičných projektov môže byť potrebné podporné financovanie.

Odhadované náklady na projekt podľa typu

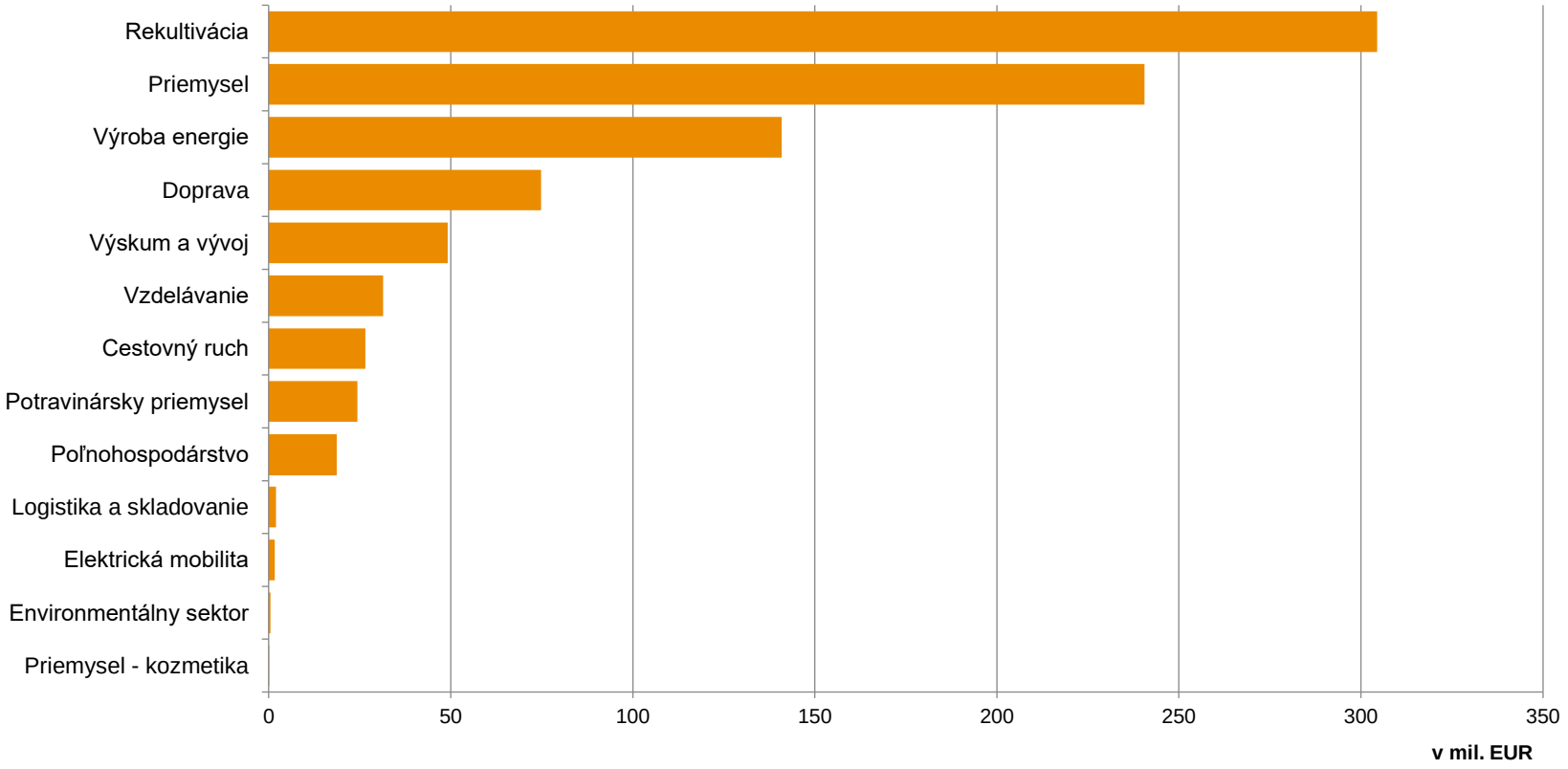

Náklady na rekultiváciu sú jednou z hlavných očakávaných investícií, ktoré umožnia budúce využívanie pôdy.

Očakávané náklady na rekultiváciu na základe hrubého odhadu žiadateľov predstavujú spolu viac ako 300 mil. Eur pre región Hornej Nitry. Tento typ investície by si vyžadoval významnú podporu z verejných zdrojov.

Aby sa naplnil pozitívny vplyv na ekonomiku a tvorbu pracovných miest, odhad potenciálu vytvorenia pracovných miest je viac ako 2 400 nových pracovných miest v hnedých priemyselných areáloch Hornej Nitry. Tento počet pracovných miest je možné dosiahnuť v prípade realizácie všetkých projektov. Ukazuje sa, že lokality ťažobných polí Handlová (800), Cigeľ (640) a Elektráreň Nováky (500) môžu podporiť pomerne vysoký počet vytvorených pracovných miest. Dosiahnutie očakávaných počtov vytvorených pracovných miest je predmetom podrobných návrhov projektov, analýz nákladov a prínosov a schváleného financovania projektov.

Potenciál vytvorenia pracovných miest v jednotlivých oblastiach podľa potenciálnych projektov

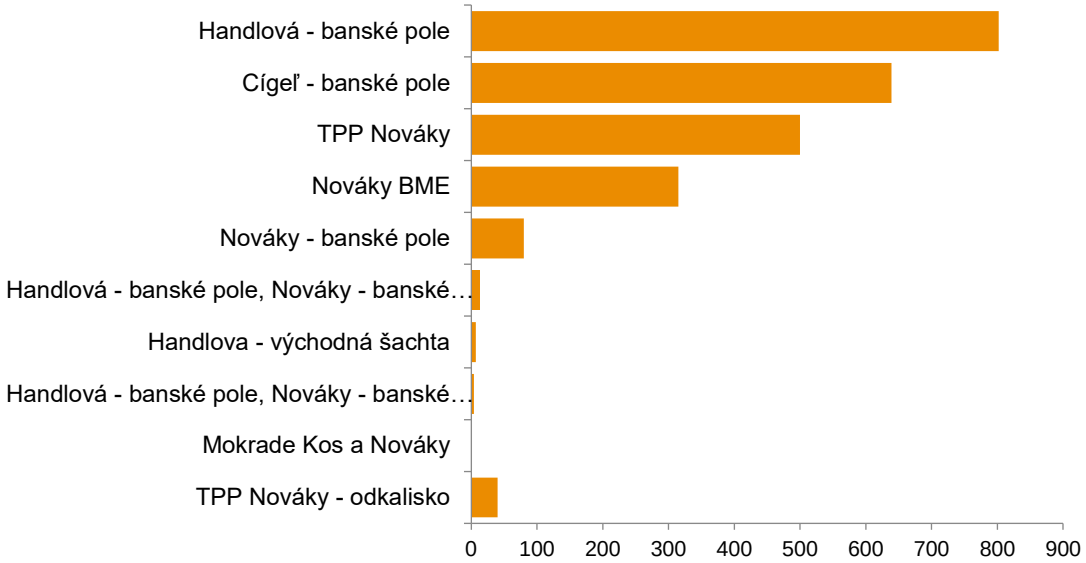

Primárne umiestnenie projektu	Potenciál vytvorenia pracovných miest
Handlová - banské pole	802
Cígeľ - banské pole	639
TPP Nováky	500
Nováky BME	315
Nováky - banské pole	80
TPP Nováky - odkalisko	40
Handlová - banské pole, Nováky - banské pole, BME	14
Handlova - východná šachta	7
Handlová - banské pole, Nováky - banské pole, Cígeľ - banské pole	4
Mokrade Kos a Nováky	0
Spolu	**2401**

Lokality banských polí Handlová a Cigeľ spolu s tepelnou elektrárňou predstavujú najväčší potenciál pre tvorbu nových pracovných miest najmä z dôvodu potrebných rekultivácií, po ktorých nasleduje priemyselný typ budúceho využitia.

Priemyselné oblasti majú potenciál vytvoriť približne 2 400 pracovných miest a predstavujú 20% potenciálnych pracovných miest, ktoré sa odhadujú, že by mohli byť vytvorené v regióne Hornej Nitry v rámci transformácie. Celkovo môžu identifikované projekty JTF vytvoriť až 12 000 pracovných miest vo všetkých lokalitách vrátane Prievidze a priemyselných zón.

Klasifikácia využitia a rozvojového potenciálu pre budúce využitie územia

	Inovatívna a konkurencieschopná ekonomika	Udržateľná a spravodlivá transformácia ekon. a trhu práce	Vyrovnaný rozvoj všetkých regiónov, miest, obcí a vidieka	Podpora kvality a prístupu k službám pre verejnosť	Vyrovnaný rozvoj všetkých regiónov, miest, obcí a vidieka	Náklady na rekultiváciu a obnovu
Nováky - banské pole - Komerčné	2	3	2		2	3
Nováky - banské pole - Priemyselné	2	3	2		2	3
Nováky - banské pole - Odkalisko	1	1	2		1	1
Handlová - banské pole - Komerčné služby/SME	3	2	3	1	2	2
Handlová - banské pole - Priemyselné	3	3	3	2	2	3
Handlová - banské pole - Energia	2	1	3	2	3	3
Handlová - banské pole - budova starej triedičky	1	1	3	3	2	2
Cigeľ - Priemyselné	2	3	2		2	3
Cigeľ - Energia	2	2	2		2	3
Cigeľ - Odkalisko	1	1	2	3	2	2
Divízia strojov Nováky - Priemyselné	2	2	2		3	2
TPP Nováky - Západ	3	2	2		2	3
TPP Nováky - Východ	2	3	2		2	3
TPP Nováky - Odkalisko	1	1	2		2	3
Mokrade Košúty a Nováky	1	1	3	3	1	1

V tabuľke je uvedené odhadované plnenie cieľov využitia pozemkov podľa jednotlivých oblastí alebo podoblastí (klasifikácia potenciálu pre zmenu využitia a rozvoja).

Bodové hodnotenie sa používa na opis úrovne plnenia cieľov využitia pozemkov a pozitívneho vplyvu ďalšieho rozvoja analyzovaných oblastí.

Používa sa stupnica od 1 do 3, kde 3 znamená najvhodnejšie a 1 najmenej vhodné na splnenie špecifického cieľa plánu využitia pozemkov.

Vyšší celkový počet pridelených bodov predstavuje lepší potenciál oblasti alebo podoblasti na splnenie cieľa.

Podrobný opis skórovacieho modelu je opísaný v kapitole Metodika.

Poznámka: Celkové skóre vychádza z údajov na základe aktuálneho dopytu po projekte. Bodové hodnotenie sa môže v budúcnosti upraviť, ak sa pre vybranú oblasť zvážia ďalšie nové projekty alebo sa z vybranej oblasti odstránia.

2

Ciele a metodika

Prehľad a vykonávané úlohy

- Táto správa je vypracovaná na základe rámcovej metodiky odsúhlasenej v úvodnej správe k projektu Obnova pozemkov a majetku a rozvoj odvetví so zlepšenými environmentálnymi vplyvmi v uhoľnom regióne Horná Nitra, ktorá bola zmenená a rozšírená v rámci výstupu 3 – Plánu využitia území.
- V tejto časti je uvedený prehľad metodiky a prístupu použitého pre tvorbu plánu využitia území. Na základe výsledkov predchádzajúceho výstupu 2 - Správa o inventarizácii a klasifikácii pôdy a majetku, osvedčených postupov z iných krajín, ako aj návrhov, o ktorých sa už v regióne diskutovalo, sa v tejto správe pripravia možnosti budúceho využitia pozemkov a majetku, ktoré boli predtým identifikované v rámci výstupu 2.
- V správe sú opísané výhody a nevýhody jednotlivých možností a plán využitia pozemkov a majetku. Plán využitia pozemkov bude obsahovať identifikáciu vhodných projektov s najvyššou pridanou hodnotou pre investície do regenerácie a dekontaminácie lokalít, obnovy pôdy a zmeny jej využitia.
- Plán využitia území je kľúčovým výstupom projektu. Plán využitia území je vypracovaný pomocou štandardných nástrojov a osvedčených postupov (napr. štandardizovaná klasifikácia, GIS), táto zjednodušená verzia je pripravená tak, aby sa zabezpečilo, že ju bude možné zdieľať a sprístupniť všetkým príslušným zainteresovaným stranám.

Vykonané úlohy:

- Príprava možností plánu využitia území;
- Predloženie na diskusiu riadiacemu výboru;
- Prezentácia a diskusia s príslušnými zainteresovanými stranami;
- Diskusie s vlastníkmi pozemkov a majetku, prezentácia výsledkov týchto diskusií riadiacemu výboru a širšej skupine zainteresovaných strán;
- Dohoda s riadiacim výborom o zachovaných možnostiach plánu využitia území;
- Príprava plánu využitia území vrátane určenia a uprednostnenia lokalít, kde by bolo opodstatnené verejné financovanie.

Metodika tvorby plánu využitia území

- S cieľom plánovať budúce využívanie pozemkov a majetku sa vo svete a v krajinách EÚ skúmali rôzne prístupy používané v rôznych oblastiach. Preskúmali sme vhodné príklady v iných európskych krajinách, ako je Česká republika, Nemecko, Poľsko alebo Španielsko, aby sme sa poučili z osvedčených postupov z realizovaných projektov.
- Metodika prispôsobená plánu využitia území na Hornej Nitre by mala pomôcť nájsť správny prístup k zmene účelu a obnove pozemkov a majetku so zameraním na vytvorenie optimálnych podmienok pre súkromné a verejne financované projekty. Transformácia lokalít banských polí, elektrárne a ovplyvnených území by priniesla výhody z hľadiska hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho rozvoja regiónu Hornej Nitry.
- Zrekonštruované hnedé priemyselné územie by malo ponúkať jasné prepojenie s verejným záujmom, cieľmi projektu, dostupnosťou financovania a skutočným rozvojovým apetítom investorov. Zmena využitia by preto mala byť plánovaná, riadená a spojená s hmatateľnými výsledkami, pričom by sa mali zohľadniť vládne, regionálne a miestne stratégie, súkromný a verejný dopyt po projektoch, komunitné a environmentálne aspekty, ako aj využitie príslušných možností financovania.
- Metódy použité v tejto správe vychádzajú z vybraných osvedčených medzinárodných postupov, ktoré boli špeciálne prispôsobené odborníkmi na transformáciu, územné a environmentálne plánovanie pre rozsah projektu transformácie Hornej Nitry.
- Tento plán využitia území bude v súlade s rámcovými kritériami JTF a Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (ako sú udržateľné životné prostredie, sociálna podpora a kvalita života), investičnými prioritami Ministerstva hospodárstva SR (podpora regionálnych investícií), ako aj integrovanou stratégiou regionálnej samosprávy Trenčianskeho samosprávneho kraja (VS IUS TSK)

Činnosti, nástroje, metódy a výstupy využívané pri tvorbe územného plánu:

Aktivita	Nástroje a metódy	Výstup
Analýza súčasného stavu využitia územia pre potenciálne oblasti prestavby (činnosť už vykonaná v rámci úlohy 2)	Analýza súčasného stavu využívania pôdy	Úloha 2 - Správa o inventarizácii pozemkov a majetku
Vymedzenie cieľov využívania pôdy	Územné plánovanie, akademické odborné posudky, analýza dokumentov	Zoznam kritérií a váh na budúce účely
Zapojenie zainteresovaných strán do zhromažďovania projektov a nápadov týkajúcich sa využívania pôdy	Zber údajov od zainteresovaných strán (vlastníkov, obcí, žiadateľov o projekt)	Zoznam projektov, nápadov a atribútov pre budúce využitie územia
Možnosti využitia pôdy a plán	SWOT analýza vrátane rizík a obmedzení GIS model, Eurostat - LUCAS Land use classification 2018	Aktualizácia koncepcie budúceho využitia pôdy vrátane SWOT Možnosti budúceho využitia pôdy, klasifikácia a mapy
Analýza vplyvu na životné prostredie	Analýza vplyvu Enviros na životné prostredie	Aktualizácia koncepcie budúceho využitia územia
Preskúmanie a schválenie územného plánu	Preskúmanie zainteresovanými stranami a odborníkmi	Správa o územnom pláne

Zmena využitia pozemkov a majetku a rozvojový potenciál

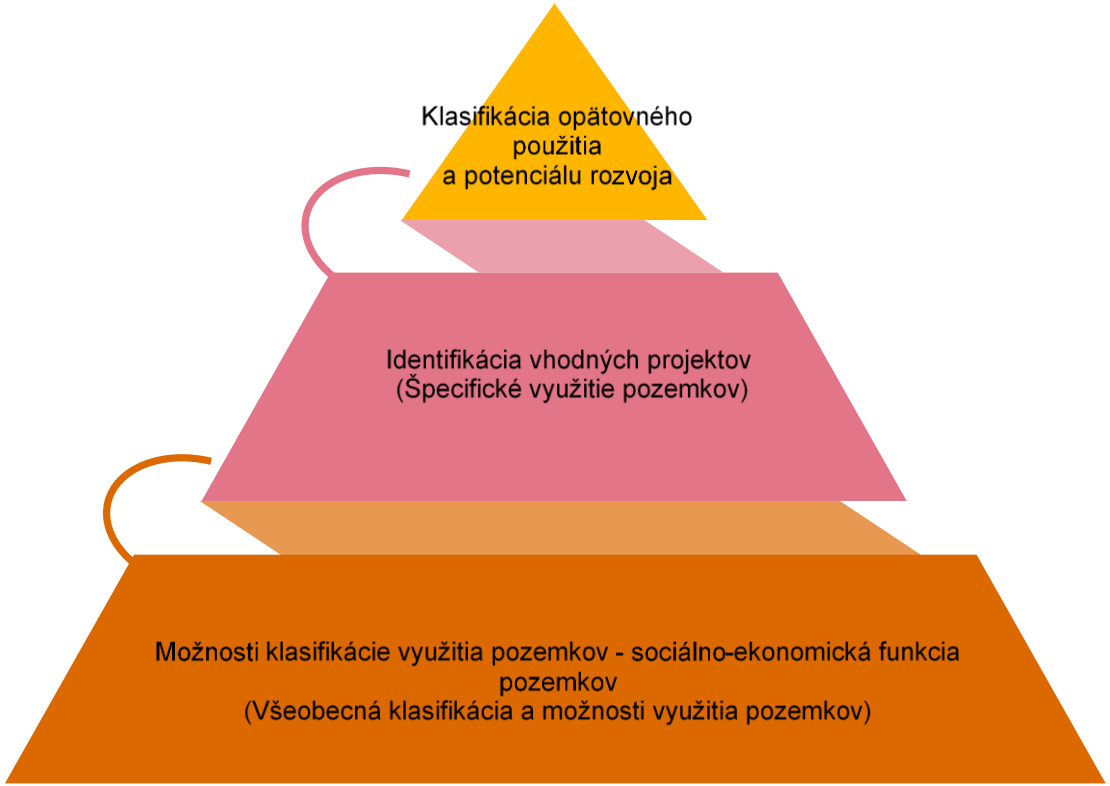

Cieľom klasifikácie pozemkov a majetku je získať informácie o vlastnostiach a potenciáli na zmenu účelu a rozvoj.

Klasifikácia by mala mať nasledujúce tri etapy, pričom by sa začalo spodnou všeobecnou (sociálno-ekonomickou účelovou) klasifikáciou využitia pôdy pre oblasti alebo podoblasti, po ktorej by nasledovala druhá, stredná etapa - priradenie vhodných projektov (priradenie projektov k oblastiam).

Záverečná etapa klasifikácie v hornej časti zobrazuje možnosti zmeny využitia a rozvoja, aby sa ukázal holistický pohľad na plnenie cieľov plánu využitia území.

Klasifikačný prístup použitý v pláne využitia území

	Typ využitia pozemkov	Činnosť využívania pozemkov	Výstup plánu využitia pozemkov
1.	Všeobecné možnosti klasifikácie využitia pozemkov	Klasifikácia a kategórie na základe sociálno-ekonomickej funkcie	Všeobecná klasifikácia pozemkov a ich využitia Mapa a model GIS SWOT analýza Prehľad vplyvu na životné prostredie
2.	Identifikácia vhodných projektov	Mapovanie vhodných projektov na oblasti a podoblasti	Tabuľka mapujúca využitie územia s identifikovanými projektami na základe výzvy pre región Hornej Nitry (2021)
3.	Klasifikácia opätovného použitia a rozvoja	Klasifikácia pre opätovné využitie a potenciál rozvoja (brownfields)	Tabuľka pozemkov a majetku s klasifikovaným potenciálom na zmenu účelu a rozvoj.

Všeobecné odporúčania týkajúce sa **využitia pozemkov** vychádzajú z vhodnosti a pripravenosti priemyselnej pôdy na zmenu jej využitia, pričom sa posúdi vplyv zámerov zo sociálneho, strategického a mestského/priestorového plánovania a environmentálneho hľadiska.

Konkrétne odporúčania pre **využitie pozemkov** budú zohľadňovať dopyt zaznamenaný pri zbere projektov, ktorý vykonali hlavné zainteresované strany, ako sú MIRRI, Trenčiansky samosprávny kraj a miestne samosprávy. Tento dopyt obsahuje zámery organizácií, podnikov alebo obcí na vypracovanie projektov v rámci regiónu Hornej Nitry.

Všeobecné možnosti klasifikácie využitia pozemkov

Všeobecná analýza využitia pozemkov pozostáva z klasifikácie využitia pozemkov podľa kategórie. Pozemky boli identifikované a pôvodne kategorizované počas inventarizačnej analýzy. V tejto správe sa pozemky ďalej zatriedia do kategórií podľa zvolenej metodiky, vytvorí sa model pomocou softvéru GIS na každú skúmanú oblasť a analyzujú sa silné a slabé stránky, príležitosti a hrozby (SWOT) a vplyv na životné prostredie.

Všeobecné využitie územia vytvorí základ pre špecifické využitie územia (predmet tejto správy) a ďalšie územné a urbanistické plánovanie (nie je predmetom tejto správy).

Eurostat LUCAS 2018 sa v tejto správe používa len na účely klasifikácie a kódovania využitia pozemkovy v dotnkutých oblastiach na Hornej Nitre, ostatné časti a aspekty tejto metodiky, ako je napr. pôdny pokryv, odber pôdnych vzoriek alebo priestorové a územné analýzy, nie sú predmetom tejto správy. Skutočné údaje o súčasnom a budúcom využívaní pozemkov boli klasifikované predovšetkým na základe fyzických návštev na mieste, údajov z katastrálneho portálu a údajov poskytnutých vlastníkmi pozemkov a majetku. Grafické znázornenie využitia pozemkov je zakreslené vo forme mapy GIS za každé analyzované územie a podoblasti zvyčajne v mierke mapy 1:2500.

Z predchádzajúcej správy o inventarizácii a klasifikácii pozemkov a majetku vyplynulo, že súčasné pozemky v banských oblastiach Nováky, Handlová a Cigeľ pozostávali najmä z kategórií ako ťažba a dobývanie, priemysel a výroba, nevyužívané a opustené plochy. Pozemky elektrárne Nováky sú zaradené do kategórie výroba energie, rozvod elektriny, plynu a tepelnej energie. Mokrade v okolí Košu a Novák možno klasifikovať ako poloprírodné a prírodné plochy, ktoré sa nevyužívajú alebo sa čiastočne využívajú ako rekreačné oblasti. Územný plán poskytuje grafické mapy aj popis klasifikácie.

V prípade ďalšej zmeny účelu a vývoja možno navrhnúť tieto možnosti:

- Oprava a spevnenie konštrukcie
- Možnosti transformácie priemyselnej štruktúry (čo sa týka typu priemyslu, typu budovy, potenciálneho nového spôsobu využitia)
- Demolácia - pozitívne a negatívne účinky

Táto úroveň podrobnosti by mala byť predmetom každého návrhu projektu, v rámci ktorého sa vyberú budovy, ktoré sa majú využiť, vypočítajú presné náklady, naplánuje časový harmonogram, zabezpečí financovanie, vykonajú všetky povinné legislatívne postupy a postupy na získanie stavebného povolenia, zrealizuje projekt a nakoniec sa pozemok využije na nové účely.

Identifikácia vhodných projektov - špecifická klasifikácia

Špecifická klasifikácia využitia pozemkov priraďuje jednotlivé územia hnedých parkov k projektovým zámerom, ktoré boli zhromaždené v rámci výzvy JTF na predkladanie projektov. Od marca 2021 do konca apríla 2021 Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI) zverejnilo výzvu na predkladanie projektov z regiónu Hornej Nitry v rámci projektu prípravy JTF na vytvorenie zásobníka projektov JTF. Strategické projekty mali byť vybrané skupinou expertov MIRRI po máji 2021.

Projektový zásobník JTF je v čase písania územného plánu najaktuálnejším zoznamom projektových potrieb pokrývajúcich región Hornej Nitry, ktorý odhaľuje reálny dopyt rôznych typov verejných a súkromných organizácií a občanov ochotných investovať a realizovať nové projekty v regióne.

Zoznam projektov bude posudzovaný na základe výberových kritérií zástupcami JTF Slovakia a schvaľovacími orgánmi podľa dohodnutých pravidiel, postupov a zodpovedností implementácie JTP.

Na základe uvedených skutočností nie je cieľom tejto správy vybrať, posúdiť, zhodnotiť, odporučiť alebo schváliť niektorý z projektov.

Klasifikácia potenciálu pre opätovné použitie a rozvoj území

Klasifikácia potenciálu pre opätovné použitie a rovoj území	Popis	**Ilustratívne bodovanie** (viac bodov => vyššie skóre = lepší potenciál)
Inovatívna a konkurencieschopná ekonomika (Prioritné investičné oblasti)	Prínos pre nové odvetvia hospodárstva - priority ako robotika, umelá inteligencia, integrované senzory, systémy virtuálnej reality, internet vecí, pokročilá sieťová komunikácia, virtuálne modely simulácie v reálnom čase, rozšírená realita, 3D tlač náhradných dielov a prototypov, veľké objemy dát, podpora rozhodovania v reálnom čase, cloud, kybernetická bezpečnosť, bezpečnostné systémy	3 - Vysoká
	Spracovanie potravín, výroba v oblasti chémie, farmácie, počítačov, elektronických, optických, elektrických zariadení, mechanických motorov a zariadení, automobilov, prívesov, návesov	2 - Stredná
	Ostatné oblasti	1 - Nízka
Udržateľná a spravodlivá transformácia hospodárstva a trhu práce (odhadované vytvorenie pracovných miest na základe projektového zámeru)	Viac ako 100 odhadovaných pracovných miest na oblasť	3 - Vysoká
	10 až 100 odhadovaných pracovných miest na oblasť	2 - Stredná
	Menej ako 10 odhadovaných pracovných miest na oblasť	1 - Nízka
Príspevok ku kvalite a dostupnosti služby pre verejnosť (nové verejné služby, verejné priestory, vzdelávanie alebo zlepšenie kvality života)	Vytvorenie verejných služieb alebo zlepšenie ich kvality	3 - Vysoká
	Verejné služby zachované v oblasti	2 - Stredná
	Žiadne verejné služby neboli vytvorené ani zachované	1 - Nízka
Dostupnosť a potreba financovania z verejných alebo súkromných zdrojov (klasifikácia využitia pôdy, model ABCD)	(A - súkromné financovanie) Vysoká šanca na investície zo strany súkromného sektora (dobrá poloha, jednoduché vlastníctvo, málo environmentálnych problémov/kontaminácie) - preto nie je opodstatnené použiť verejné prostriedky na revitalizáciu pozemkov/aktív	3 - Vysoká
	(B - Verejné/súkromné financovanie) Potreba verejnej podpory na zvýšenie atraktívnosti pre súkromné investície (pozemky/aktíva s ekonomickým potenciálom, ale napr. s problémami s dekontamináciou alebo inými problémami)	2 - Stredná
	C - veľmi obmedzený alebo neexistujúci ekonomický potenciál (napr. problémy s dostupnosťou); ALEBO D - Významné nebezpečenstvo pre ľudské zdravie a životné prostredie (napr. riziko zrútenia budov, ohrozenie podzemných vôd, atď.), ktoré si vyžaduje zásah	1 - Nízka
Náklady na rekonštrukciu a sanáciu (na základe odhadu projektového zámeru žiadateľa)	Menej ako 1 mil. EUR odhadované náklady na rekonštrukciu územia	3 - Vysoká
	Od 1 do 10 mil. EUR odhadované náklady na rekonštrukciu územia	2 - Stredná
	Viac ako 10 mil. EUR odhadované náklady na rekonštrukciu územia	1 - Nízka
Príspevok k životnému prostrediu/znižovanie rizík	Rekultivačné činnosti znížia environmentálne riziká v oblasti	3 - Vysoká
	Rekultivačné činnosti nebudú mať vplyv na environmentálne riziko v oblasti	2 - Stredná
	Rekultivačné činnosti zvýšia environmentálne riziká v oblasti	1 - Nízka

Klasifikácia potenciálu pre opätovné použitie a rozvoj území

Na klasifikáciu hnedých území sa použil model ABCD. Vysoká dostupnosť finančných prostriedkov EÚ a Slovenska, ako sú JTF, fondy EÚ alebo fond obnovy a odolnosti, podporuje investície so zapojením verejných finančných prostriedkov, ako sú typy B a C.

To prináša výhody v podobe naplnenia cieľov a úspešnej realizácie projektu, na druhej strane to môže spôsobiť riziko časového oneskorenia, ak žiadateľ bude postupne žiadať o rôzne verejné prostriedky a absolvuje výberové a povoľovacie konania.

V záujme zníženia rizika by mal zodpovedný orgán (napr. MIRRI) zriadiť orgán pre spoluprácu, aby mohol čo najskôr postúpiť alebo previesť žiadosti o projekt na vhodné financovanie (ďalšie podrobnosti sú opísané v akčnom pláne).

Brownfield	
Výhodná lokalita (lokality A)	Tento druh lokalít je komerčne životaschopný. Trh ich využije. Prínosy pre komunitu možno zvýšiť verejnou neziskovou funkciou.
Menej výhodná lokalita (lokality B)	Ide o okrajovo životaschopné lokality. Je potrebná verejná intervencia a zapojenie verejných financií. Obvyklý pomer verejných a súkromných peňazí je 1:5.
Nekomerčné lokality (lokality C)	Ide o neživotaschopné lokality. Zvyčajne sa ciele riadia skôr sociálnymi aspektmi alebo ochranou životného prostredia. Podiel verejných financií je vyšší, zvyčajne 1:1 až 1:4.
Rizikové lokality (lokality D)	Ide o miesta, ktoré sú rizikové pre verejnú bezpečnosť alebo zdravie. Ak za situáciu nie je nikto zodpovedný, odstránenie škôd sa musí uhradiť z verejných financií.

Obmedzenia

Rozsah projektu. Ako bolo prediskutované a potvrdené počas úvodnej fázy projektu, rozsah projektu je **obmedzený na vymedzené lokality v** regióne Hornej Nitry, ako sú banské lokality (HBP) a TPP Nováky (SE). Konkrétne v prípade HBP ide o lokality ťažobného poľa Nováky, ťažobného poľa Handlová, ťažobného poľa Cigeľ a priemyselného areálu dcérskej spoločnosti HBP – BME, a v prípade Slovenských elektrární ide o lokalitu TPP Nováky a lokality odkalísk. **Ostatné oblasti,** ako sú pozemky v podzemí alebo banské koridory, **nie sú súčasťou rozsahu** tejto analýzy. Práce vykonané v súvislosti s inventarizáciou pozemkov a majetku, ako aj s týmto plánom využitia území majú **koncepčný charakter** a **nepredstavujú úplný proces územného plánovania**. Za prípadné následné aktualizácie územných plánov dotknutých miestnych orgánov sú zodpovedné tieto orgány. **Odhady nákladov vychádzajú z údajov poskytnutých žiadateľom o projekt počas predbežnej žiadosti o financovanie projektu alebo o dodatočné zdroje, preto je potrebné ďalšie podrobné analyzovanie nákladov a overovanie prínosov.**

Analýza dát. Vykonala sa analýza verejne dostupných zdrojov. Niektoré dokumenty (napr. územné plány na úrovni obcí) boli vypracované v minulosti a neodrážajú v plnej miere ukončenie ťažby uhlia a z toho vyplývajúce vplyvy. Existujúca územnoplánovacia dokumentácia preto často **neposkytuje usmernenia ani podklady pre** budúce návrhy využitia pozemkov a s najväčšou pravdepodobnosťou ju **bude potrebné aktualizovať, aby umožnila vhodné budúce využitie pozemkov v ovplyvnených oblastiach.**

Rozhovory so zainteresovanými stranami. Uskutočnilo sa niekoľko rozhovorov s hlavnými zainteresovanými stranami, ako sú ovplyvnené spoločnosti (HBP, SE), ktoré poskytli informácie a údaje o súčasnom využívaní ich majetku, obmedzeniach a nápadoch na budúce využívanie. Diskutovali o koncepciách budúceho využitia nehnuteľností; veľkosť investícií si však bude vyžadovať ďalší výskum a analýzu z hľadiska nákladov a prínosov. Takáto ďalšia analýza bude predmetom každého procesu podávania projektových žiadostí.

Návštevy v teréne / na mieste. Napriek obmedzenej možnosti navštíviť priestory z dôvodu obmedzení a uzávierky COVID-19 sa počas fázy inventarizácie pozemkov a majetku uskutočnili **návštevy na mieste** v HBP (Nováky, Handlová vrátane východnej šachty, Cigeľ, mokrade v Koši a Novákoch). V súvislosti s územným plánom sa v Handlovej uskutočnili dodatočné návštevy na mieste, ktorých sa zúčastnili primátorka mesta Handlová, primátor mesta Nováky a zástupcovia HBP. Okrem toho sa uskutočnila kontrola na mieste v areáli Tepelných elektrární (TE) Nováky so skupinou zástupcov Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Trenčianskeho samosprávneho kraja, ktorých hostili zástupcovia Slovenských elektrární. Počas návštevy lokality boli prerokované aktuálne informácie o súčasnom stave a zámery do budúcnosti.

3

Plán využitia území a transformácia vybraných oblastí

Kľúčové body

Správa D-3 Plán využitia pozemkov

- Analyzovalo sa približne 350 ha s viac ako 250 budovami s cieľom posúdiť ich súčasný stav. 317 ha pozemkov s budovami môže tvoriť dobrú základňu pre budúce projekty a nové účely.
- Zistenia a závery plánovania využitia pozemkov ukazujú možnosti optimálneho využitia v období po ťažbe.

Lokality banských polí v Novákoch, Cigli, Handlovej a strojárskej divízie BME

- Oblasť banských polí obsahuje lokality v Novákoch, Handlovej a Cigli, ako aj areál strojárskej divízie (BME).
- Niektoré ťažobné lokality sú už uzavreté - ťažobná lokalita Cigeľ. Ďalšie - Handlová a Nováky - sú v procese postupného ukončovania ťažby uhlia.
- Ťažobné lokality si vyžadujú značnú prestavbu, aby sa zmenil ich účel, avšak vďaka svojej geografickej polohe a infraštruktúre poskytujú veľké príležitosti.
- Súčasný účel využtia pozemkov možno rozšíriť aj na iné druhy priemyslu, ako je strojárstvo, drevospracujúci priemysel alebo výroba energie. Ťažobné lokality majú čiastočný potenciál na rekreačné využitie a obmedzené využitie na bývanie.

Tepelná elektráreň a odkaliská v Novákoch a Zemianskych Kostoľanoch

- Analyzovala sa tepelná elektráreň v Novákoch s tromi priľahlými odkaliskami, keďže výroba je priamo závislá od hnedého uhlia, ktoré sa postupne vyradí a lokalita bude k dispozícii na nové využitie.
- Výroba energie v tepelnej elektrárni (TE) v Novákoch sa postupne ukončí.
- Kľúčoví odberatelia prejdú k novému regionálnemu dodávateľovi tepla PTH (spoločný podnik HBP a mesta Prievidza).
- Výrobná lokalita TPP si bude vyžadovať vysoký stupeň rekonštrukcie a hlbšiu komerčnú analýzu, keďže súčasný stav je zameraný výlučne na výrobu energie založenú na spaľovaní uhlia a úplná rekultivácia si vyžiada značné náklady.
- Tri odkaliská TPP sú plánované na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov.

Mokrade a zamokrené pri Koši a Novákoch

- Oblasť poskytuje vysoký potenciál pre rekreačné aktivity pri zachovaní prírodnej krajiny.
- Oblasť je však podkopaná s nestabilným povrchom a je potrebné ju sanovať.
- Úloha 4 bude zameraná na podrobnejšiu analýzu oblasti z environmentálneho hľadiska.

Náčrt technických riešení akčného plánu

Oblasť alebo podoblasť	Technické riešenie	Podrobnosti o technickom riešení
Baňa Nováky - Komerčné	Oprava konštrukcií	Šachtová veža, ktorá je dominantou a mala by byť chránená ako kultúrne banské dedičstvo obce Nováky.
Baňa Nováky - Priemyselné	Oprava konštrukcií / demolácia	Demolácia starých skladovacích budov za účelom výstavby nových logistických a skladovacích priestorov.
Baňa Nováky - skládka odpadovej horniny	Rekultivácia	Skládka odpadovej horniny z ťažobnej lokality sa postupne stala zelenou plochou.
Baňa Handlová - Komerčné služby/SME	Oprava konštrukcií / demolácia	Oprava budov a starých garáží v blízkosti vstupu z centra mesta. Hlavné administratívne budovy a tehlové alebo betónové budovy by sa mali obnoviť. Demolácia starých skladov a opustených a stavebne poškodených malých budov v podoblasti, ktorá bude prebudovaná na nové námestie a parkovisko a ďalšiu podpornú infraštruktúru.
Baňa Handlová - Priemyselné	Demolácia	Demolácia starých budov, ktoré nie sú vhodné na ďalšiu údržbu a údržba bude pre súčasného alebo budúceho majiteľa nákladná.
Baňa Handlová - Energia	Oprava konštrukcií / demolácia	Podoblasť vyhradená na výrobu tepla.
Baňa Handlová - budova starej triedičky	Oprava konštrukcií	Budova s historickou hodnotou bude vylúčená z demolácie a mala by slúžiť ako múzeum banských strojov.
Handlová - Východná šachta	Oprava konštrukcií	Územie by sa mohlo prebudovať ako malý hnedý park, avšak vzhľadom na obmedzenú atraktívnosť lokality môže byť ťažké prilákať nových investorov.
Cigeľ – Priemyselné	Oprava konštrukcií / demolácia	Je potrebná rozsiahla rekonštrukcia, aby sa dal znovu využiť na logistiku a skladovanie. V prípade, že sa nenájde žiadny účel, mala by sa vykonať demolácia.
Cigeľ – Energia	Oprava konštrukcií	Flexibilné pre štrukturálnu renováciu. Prebieha projekt renovácie.
Cigeľ - odkalisá	Rekultivácia	Odkaliská sa môžu po odstránení odpadu prebudovať na rekreačné rybníky a udržiavať ako rekreačné oblasti.
Divízia BME Nováky – Priemyselné	Oprava konštrukcií	Spoločnosť HBP, a.s. naďalej pôsobí v tejto lokalite.
TPP Nováky - Západ	Oprava konštrukcií / demolácia	Na zmenu účelu využitia TPP Nováky na nové druhy výroby a distribúcie palív a energie je potrebná rozsiahla rekonštrukcia. Demolácia starých skladov a opustených a stavebne poškodených drobných stavieb v čiastkovom areáli, ktoré budú prestavané na nový účel.
TPP Nováky - východ	Demolácia	Časť Východ obsahuje stavby, ktorých odstránenie by si vyžiadalo niekoľko rokov, a preto je ich dostupnosť predmetom dlhodobejšieho plánovania a procesu odstraňovania a prednostnej prípravy územia na rozsiahle investície s cieľom zabezpečiť pozitívny hospodársky výsledok.
TPP Nováky - odkaliská	Rekultivácia	Priebežná rekultivácia odkalísk.
Mokrade Koš a Nováky	Rekultivácia	Vyhlásenie chránenej prírodnej oblasti - Mokrade Koš.

Technické riešenia sanácie brownfieldov v oblastiach Hornej Nitry:

Oprava konštrukcií:

Zmenu funkcie budovy takmer vždy sprevádza potreba rekonštrukcie. Zvyčajne je spojená so zmenou zaťaženia nosnej konštrukcie budovy a vyžaduje si odstránenie niektorých prvkov nosnej konštrukcie.

Demolácia:

Investori často uprednostňujú demoláciu a odstránenie ako jednoduchú a rýchlu možnosť, ktorá spĺňa ich ciele.

Rekultivácia:

Obnovenie lokality do podmienok, ktoré vo všeobecnosti zodpovedajú stavu "zelenej lúky". Náklady môžu byť vysoké, a ak by pre súkromného developera neboli opodstatnené, kľúčovú úlohu zohráva verejné financovanie. Bez opatrení verejného sektora (a financovania) v tejto fáze je veľmi nepravdepodobné, že by sa rekonštrukcia uskutočnila.

Ako vyplýva zo správy o pláne využitia území, kombinácia opravy stavieb a demolácie bude najpoužívanejším technickým riešením pri sanácii hnedých areálov.

Prehľad lokalít

Analyzovali sme súčasný stav pozemkov a majetku v lokalitách Hornej Nitry s vysokým potenciálom rozvoja po ťažbe.

Banské pole Nováky (1)

Tepelná elektráreň (TPP) Novaky (5)

Odkaliská TPP Nováky (6)

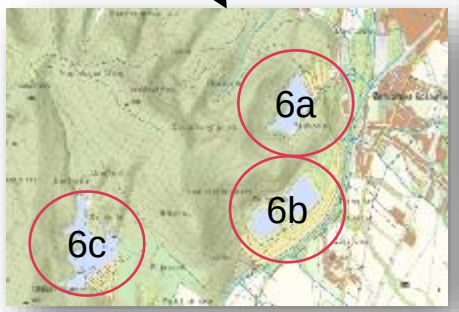

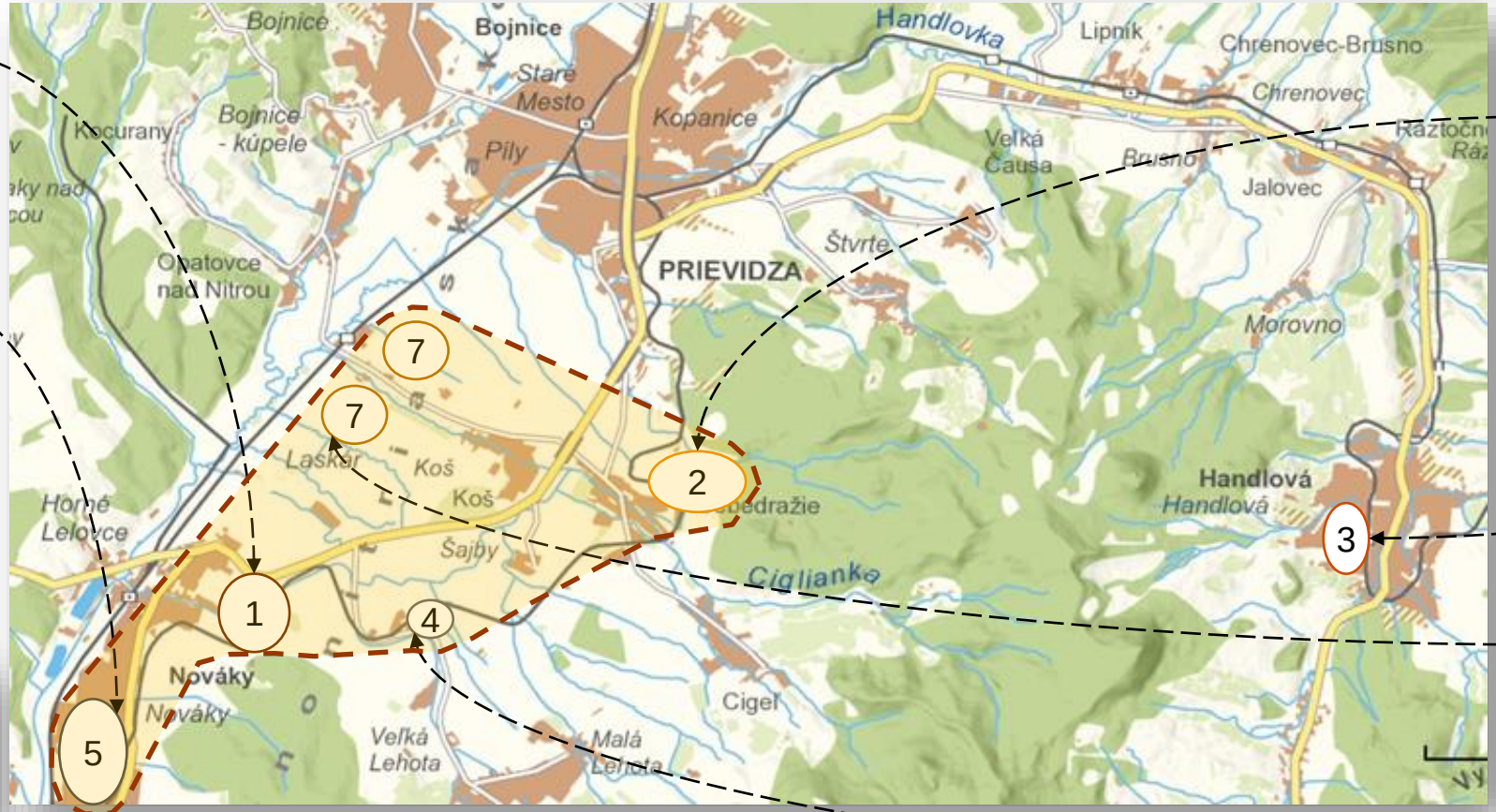

Ťažobné pole Cigeľ (2)

Ťažobné pole Handlová a východná šachta (3)

Mokrade v blízkosti Košu a Novákov (7)

Divízia BME (4)

Poznámka: Poddolované oblasti alebo oblasti nad poddolovanými oblasťami, ktoré nepatria ťažobným spoločnostiam, neboli analyzované.

Oblasti a podoblasti plánu využitia území

Pri inventarizácii pozemkov a majetku sa analyzovali tieto areály a objekty ovplyvnené ukončenou ťažbou hnedého uhlia a výrobou energie. Tieto plochy majú vysoký potenciál na rekultiváciu a zmenu využitia a sú predmetom tohto plánu využitia území. V nasledujúcich kapitolách opisujeme tieto oblasti z hľadiska odporúčaní pre budúce využitie pôdy.

Táto časť obsahuje štúdiu o územnom pláne v lokalitách HBP v banských oblastiach Nováky, Handlová a Cigeľ, ako aj elektrárni Nováky a súvisiacich odkalísk. Analýza obsahuje stručný popis lokalít, grafické znázornenie súčasného a navrhovaného stavu vo formáte GIS, klasifikáciu využitia územia, identifikované projekty, podrobné tabuľky vo forme pasportizácie a popis environmentálnych rizík.

Táto časť dokumentu obsahuje nasledujúce analyzované lokality:

1. Lokalita bane v Novákoch
2. Lokalita bane v Cigli
3. Lokalita bane v Handlovej vrátane východnej šachty banskej oblasti Handlová
4. Areál priemyselnej zóny strojárskej divízie BME
5. Tepelná elektráreň Nováky
6. Tepelná elektráreň Nováky - odkaliská
7. Mokrade a zamokrené územia v obci Koš a Nováky

Oblasti sú rozdelené na podoblasti, ak je identifikované rôzne potenciálne využitie pozemkov v danej oblasti. Nasledujúce prezentácie opisujú oblasti a ich potenciál pri plánovaní budúceho využitia.

	Podoblasť	**Oblasť**
1	Lolalita bane Nováky - Komerčné	Lokalita bane Nováky (1)
2	Lokalita bane Nováky - Priemyselné	
3	Lokalita bane Nováky - odkalisko	
4	Cigel - Priemyselné	Lokalita bane Cigeľ (2)
5	Cigel - Energia	
6	Cigel - odkalisko	
7	Lokalita bane Handlová - Komerčné služby/SME	Lokalita bane Handlová vrátane východnej šachty (3)
8	Lokalita bane Handlová - Priemyselné	
9	Lokalita bane Handlová - Energia	
10	Lokalita bane Handlová - budova starej triedičky	
11	Divízia BME Nováky - Priemyselné	Divízia BME Nováky (4)
12	TPP Nováky - Západ	Tepelná elektráreň (TPP) Nováky (5)
13	TPP Nováky - Východ	
14	TPP Nováky - Odkaliská	
15	3 samostatne umiestnené odkaliská	Tepelná elektráreň (TPP) - odkaliská (6)
16	Mokrade a zamokrené územia v Koši a Novákoch	Mokrade a zamokrené územia v Koši a Novákoch (7)

Lokalita bane Nováky (1) - súčasný stav

Banské pole Novaky

Veľkosť územia: 0,4 km² (priemyselná zóna: 0,2 km², skládka uhlia: 0,2 km²)
Počet budov: do 40
Súčasné využitie: baníctvo, kancelárie, prenájom
Súčasný stav: v prevádzke
Majiteľ: Hornonitrianske Bane Prievidza (HBP)

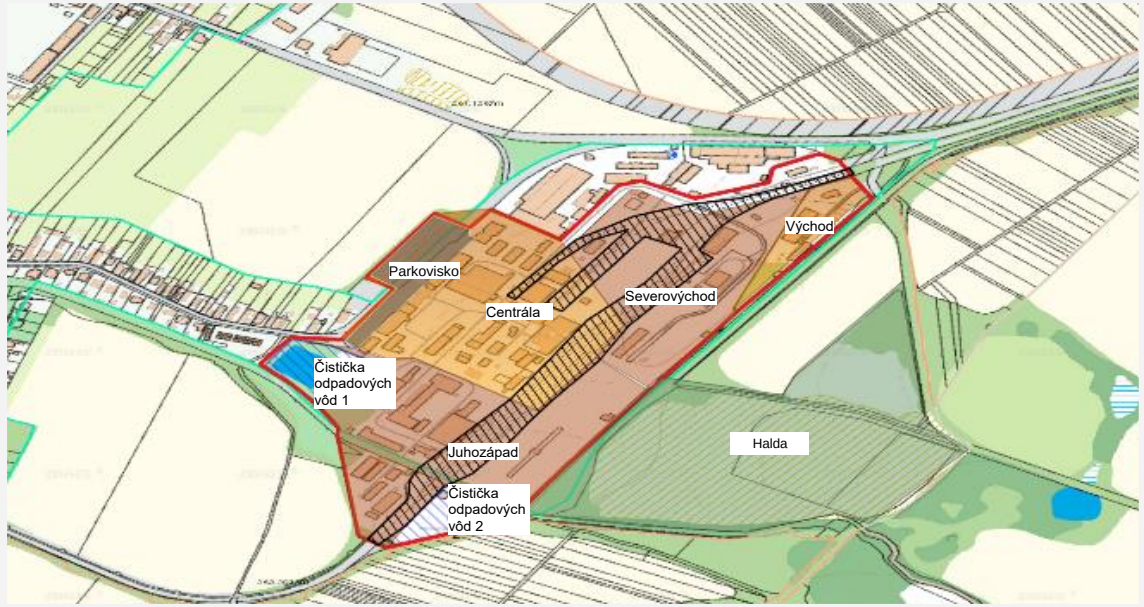

Súčasné využívanie pozemkov

- Súčasné využitie pozemku:
  - **Centrálna časť:** kancelárie, kúpeľne, čistiace miestnosti, využitie v banskom priemysle, opravy, sklady
  - **Juhozápad:** sklady, dielne, úprava vody
  - **Severozápad:** sklady dreva, železničné depo a opravovne, sklady paliva
  - **Železničné trate** vedúce do oblasti
  - **Uhoľná skládka:** opustená halda
  - **Šachtová veža:** používa sa pri ťažbe uhlia
  - **Východ:** prenajatá plocha pre drevospracujúci priemysel

Kľúčové poznatky

- Oblasť sa v súčasnosti využíva na ťažbu do roku 2023 s ďalšími činnosťami na ukončenie ťažby do roku 2027.
- Minimálna výstavba a úprava pozemkov alebo budov v minulých rokoch.
- Veľmi dobrá dostupnosť a pripravenosť infraštruktúry (cesty, elektrina, voda, plyn).
- Vysoký potenciál najmä pre ľahký priemysel alebo kancelárie.
- Je potrebná rekultivácia pôdy a prestavba hnedých areálov.
- Identifikovaných niekoľko vhodných projektov prestavby alebo rezervovaných oblastí pre novú výstavbu.

Loklita bane Nováky (1) - súčasný stav

Lokalita bane Nováky (1) - možnosti využitia pozemkov

Banské pole Novaky

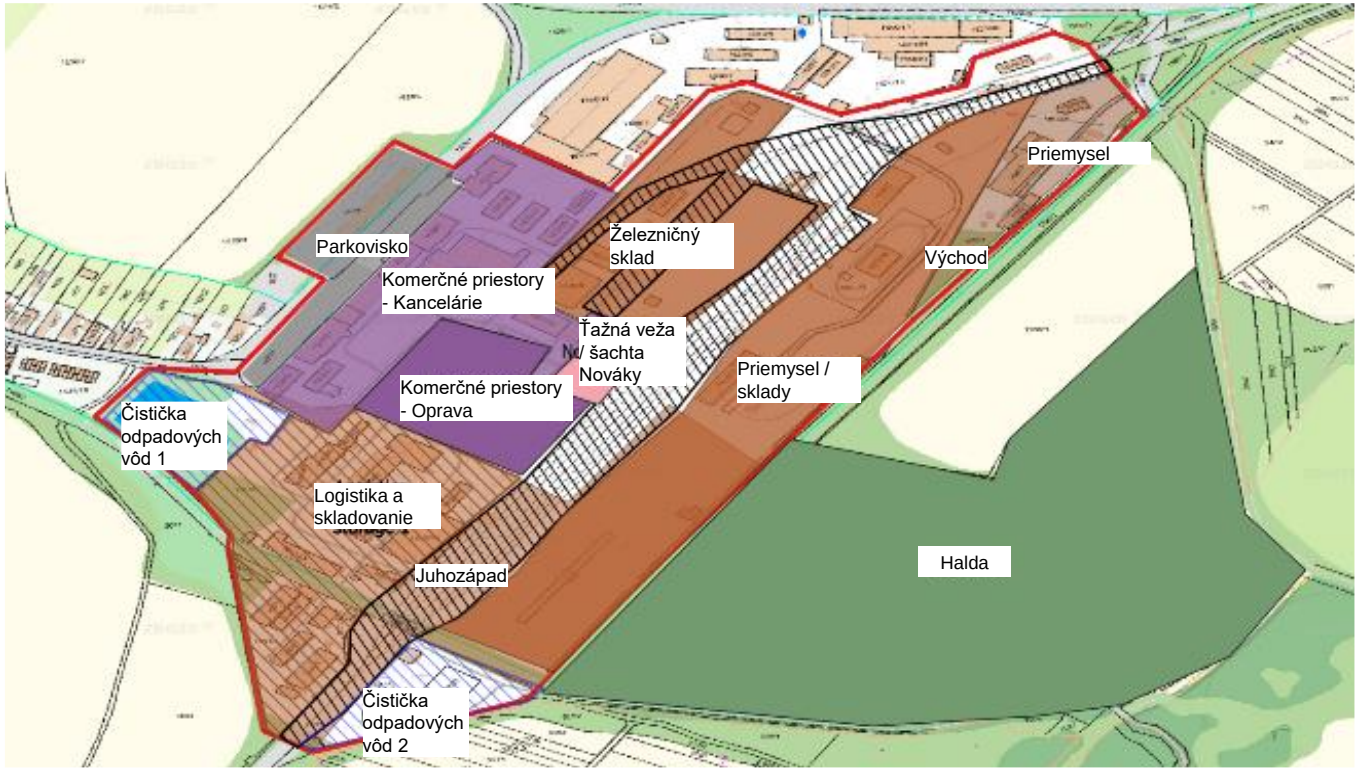

Možnosti využitia pozemkov

- **Priemysel**: výroba ťažkých a ľahkých strojov a dreva s veľkými skladmi a železničným depom. Priemyselné zariadenia možno rozšíriť o výrobu energie z biomasy.
- **Obchod** - kancelárie: v areáli sa nachádzajú administratívne budovy a malé zdravotné stredisko, budovy sú v relatívne dobrom stave, ale pre budúce využitie ich bude potrebné obnoviť.
- **Obchod - oprava**: V oblasti je možné umiestniť opravovne elektrických a strojných zariadení.
- **Logistika a skladovanie:** juhozápadná časť ťažobného poľa je prístupná z hlavnej cesty; staré skladovacie budovy možno nahradiť.
- **Koľajnice a skladovanie:** Železničné trate vedú cez oblasť a môžu sa využívať na logistické a ťažké priemyselné účely.
- **Šachtová veža** banského poľa v **Novákoch** je dominantou a mala by byť chránená ako kultúrne banské dedičstvo obce Nováky.
- **Úprava vody:** V súčasnosti sa používajú dve zariadenia na úpravu vody, ktoré by sa mali zachovať.

Lokalita bane Nováky (1) - SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
· Oblasť ťažobného poľa v Novákoch je vo vlastníctve jediného vlastníka, ktorý je ochotný obnoviť túto oblasť. · Výborná dostupnosť dodávok energie (elektrina, voda, plyn) a dostupnosť skladovacích priestorov. · Kvalifikovaní zamestnanci v oblasti digitálnych technológií, výroby energie, životného prostredia, odpadového hospodárstva a poľnohospodárstva. · Priamy prístup k železničnej a miestnej cestnej infraštruktúre.	· Čiastočná dostupnosť od roku 2025 po zatvorení bane, po ktorom bude nasledovať rekonštrukcia lokality, môže oddialiť rozvoj. · Ostatné už dostupné brownfieldy v Novákoch (nachádzajúce sa v lokalitách: Fortischem, Vasa, Slovenské elektrárne, Prievidza) môžu spôsobiť riziko nízkej obsadenosti územia. · Chýbajúce priame diaľničné spojenie s regiónom Hornej Nitry obmedzuje rozsiahle priemyselné alebo logistické využitie.
Príležitosti	**Hrozby**
· Prestavba územia na oblasť ľahkého priemyslu, logistiky, výskumu vrtov.	· Demolácia budov bez rozvoja by spôsobila zníženie príjmov obce z dane z nehnuteľností. · Regionálna dostupnosť: Napriek tomu, že existuje vládny plán rozvoja diaľnic pre diaľničné prepojenia, dátum začiatku projektov rýchlostných ciest R2 alebo R8 nie je pevne stanovený a často sa presúva.

Identifikované projekty a opatrenia:

Projekt revitalizácie banského areálu v Novákoch je označený za najväčší projekt.

Možnosti opätovného použitia a iniciatívy zozbierané v rámci JTP:

- Logistické centrum pre biomasu v Novákoch
- Výskumné a vývojové centrum pre podzemné technológie na dosiahnutie klimaticky neutrálneho hospodárstva na Slovensku a v Európe
- Vytvorenie hydroponickej farmy na pestovanie zeleniny
- Elektráreň na biomasu pre Nováky

Mesto Nováky (po diskusii s primátorom) nemá žiadne plány ani požiadavky na prestavbu územia.

Lokalita bane Nováky (1) - navrhované projekty

	Projekt	Klasifikácia projektu	Vhodná oblasť v hnedom parku	Predpokladaný najskorší začiatok	Predpoklad
1.	Projekt revitalizácie banského areálu v Novákoch	Revitalizácia	Všetky oblasti	2023	Zatvorenie bane Nováky (2023)
2.	Výskumné a vývojové centrum pre technológie podzemného vŕtania	Výskum a vývoj	Obchod - kancelárie, priemyselné	2025	
3.	Logistické centrum pre biomasu	Logistika a skladovanie	Logistika a skladovanie	2025	
4.	Hydroponická farma na pestovanie zeleniny	Poľnohospodárstvo	Možnosť logistiky a skladovania	2025	
5.	Elektráreň na biomasu pre Noáaky	Energia	Priemyselné/skladovacie	2023/2024	

Lokalita bane Cigeľ (2) - súčasný stav

Ťažobné pole Cigel

Oblasť: 0,4 km^2, (vrátane rybníkov: 0,1 km^2)

Počet budov: 40

Súčasné využitie: baníctvo, kancelárie, múzeum, oprava nákladných vagónov, prenájom

Súčasný stav: ťažba ukončená, údržbárske činnosti, čiastočne prenajaté

Majiteľ: Hornonitrianske Bane Prievidza (HBP)

Kľúčové poznatky

- Oblasť je v súčasnosti uzavretá pre ťažbu od **2017**.
- Malý areál sa využíva ako banský skanzen s podzemnou trasou dĺžky 3000 m.
- Veľmi dobrá dostupnosť a pripravenosť infraštruktúry (cesty, elektrina, voda, plyn), identifikovaných niekoľko projektov prestavby a rezervovaných plôch pre novú výstavbu.
- Pozemky a budovy sú prevažne v režime minimálnej údržby.
- Vysoký potenciál najmä pre ľahký priemysel alebo kancelárie.
- Väčšina budov a pozemkov je už v súčasnosti odstránená a pozemky rekultivované.

Súčasné využívanie pozemkov

- Oblasť ťažobného poľa Cigeľ je vidiecka oblasť s vysokým potenciálom priemyselného parku. Nachádza sa v blízkosti Prievidze a obce Sebedražie.
- Prebiehajúca výstavba novej teplárne pre zásobovanie mesta Prievidza.
- V súčasnosti v juhozápadnej časti oblasti pôsobí spoločnosť prevádzkujúca opravu nákladných vagónov.

Lokalita bane Cigeľ (2)- súčasný stav

Lokalita bane Cigeľ (2) - možnosti využitia pozemkov

Ťažobné pole Cigel

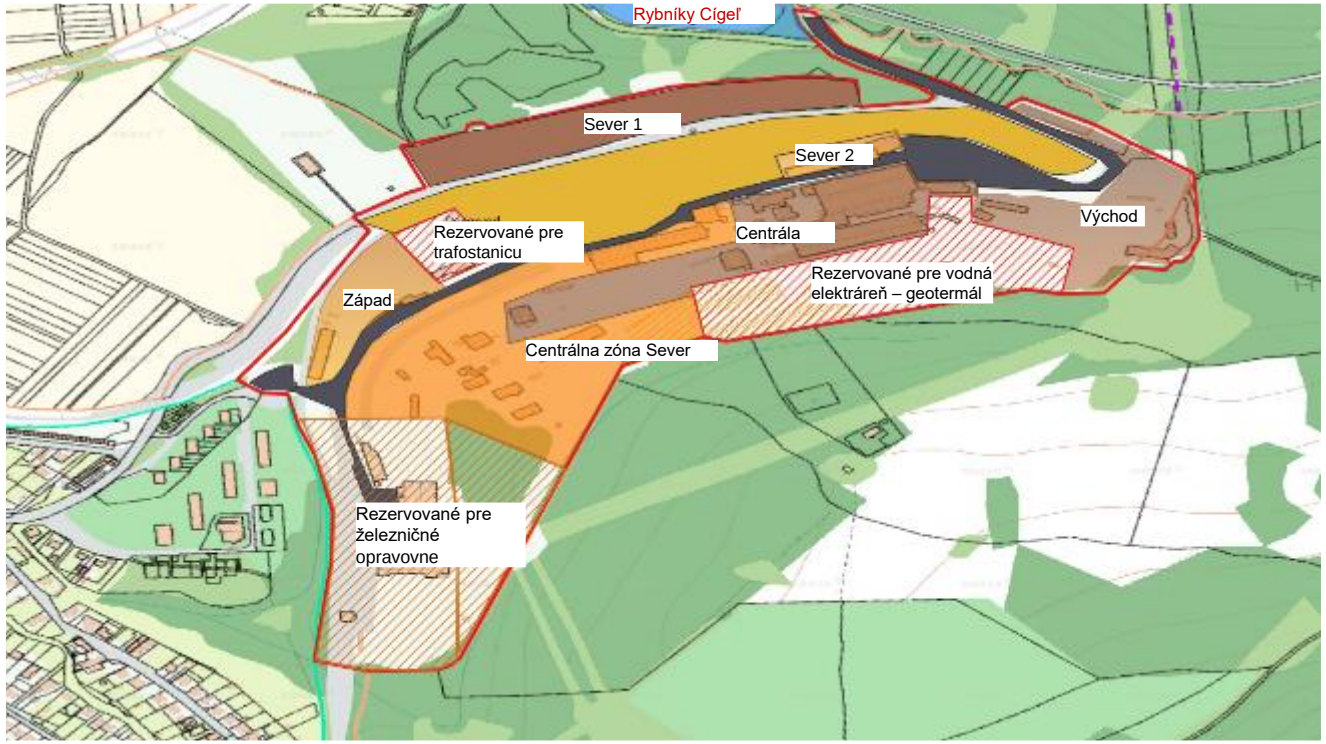

Možnosti využitia pozemkov

- Súčasný priemyselný charakter je možné zachovať a rozšíriť napríklad o ďalšie možnosti využitia územia:
- **Priemyselné:** strojárstvo, oprava vagónov a výroba potravín.
- **Cestovný ruch alebo obchod -** v centrálnej časti.
- **Logistika a skladovanie:** juhozápadná časť banského areálu je prístupná z hlavnej cesty; staré skladovacie budovy možno nahradiť.
- **Výroba energie** vo vyhradenej časti pre tepláreň a vodnú elektráreň.
- **Koľajnice a skladovanie:** Železničné trate vedú cez oblasť a môžu sa využívať na logistické a ťažké priemyselné účely.

Lokalita bane Cigeľ (2) - SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
• Oblasť ťažobného poľa Cigeľ je vo vlastníctve jediného vlastníka, ktorý je ochotný obnoviť túto oblasť. • Vhodné na priemyselnú výrobu a výrobu tepelnej a elektrickej energie. • Oblasť s výbornou miestnou dostupnosťou a infraštruktúrou (elektrina, voda, plyn). • Oblasť odkaliska Cigeľ poskytuje priestor pre vodné športy. • Kvalifikovaní zamestnanci v oblasti digitálnych technológií, výroby energie, životného prostredia, odpadového hospodárstva a poľnohospodárstva. • Priamy prístup k železničnej a cestnej infraštruktúre.	• Chýbajúce priame diaľničné spojenie s regiónom Hornej Nitry obmedzuje rozvoj priemyselných alebo logistických účelov.
Príležitosti	**Hrozby**
• Oblasť ťažobného poľa je obklopená lesom, čo môže zvýšiť potenciál pre voľnočasové aktivity v oblasti rybníkov.	• Regionálna dostupnosť: Napriek plánom vlády na rozvoj diaľničných prepojení nie je dátum začiatku projektov rýchlostných ciest R2 alebo R8 pevne stanovený a často sa presúva.

Identifikované projekty a opatrenia:

Výmena zdroja energie v ENO Nováky za zdroj sústavy tepelných zariadení v meste Prievidza

Revitalizácia podzemia a povrchu po ukončení ťažby

Rozšírenie opráv a revízie železničných vozňov Ekosystémy

Výstavba malej vodnej elektrárne na banskú vodu, baňa Cigeľ

Výstavba závodu na výrobu zemiakových lupienkov

Vytvorenie centra pre priemyselnú aditívnu výrobu

Závod na výrobu bioplastov Baňa Cigeľ

Revitalizácia odkliska Bane Cigeľ pre zariadenie cestovného ruchu a rybárstva

Lokalita bane Cigeľ (2) - navrhované projekty

	Projekt	Klasifikácia projektu	Vhodná oblasť v hnedom parku	Predpokladaný najskorší začiatok	Predpoklad	Potenciál vytvárania pracovných miest	Očakávané investičné náklady (EUR)
1.	Revitalizácia podzemných a nadzemných priestorov po ukončení ťažby	Revitalizácia	Všetky oblasti v areály Cigeľ	2022			54 000 000
2.	Revitalizácia odkalísk v Cigli	Revitalizácia	Odkaliská Cigeľ	2022		10	6 000 000
3.	Výroba bioplastov	Priemysel	Priemyselná časť	2023	Projekt revitalizácie	70	40 000 000
4.	Rozšírenie aktivít opráv nákladných železničných vozňov	Priemysel	Vyhradená zóna pre opravy vozňov	2023		65	3 000 000
5.	Malá banská vodná elektráreň	Výroba energie z obnoviteľných zdrojov	Priemyselná časť	2023	Projekt revitalizácie	5-8	40 000
6.	Oživenie smerom k cestovnému ruchu - skanzen	Cestovný ruch	Centrálna časť	2022	Projekt revitalizácie	20-30	25 000 000
7.	Rozvoj skanzenu po revitalizácii podzemia	Cestovný ruch	Centrálna časť	2022	Projekt revitalizácie	20-30	400 000
8.	Výroba zemiakových lupienkov	Potravinársky priemysel	Priemyselná časť	2022	Projekt revitalizácie		12 000 000
9.	Školiace stredisko pre prácu vo výškach a potápanie	Vzdelávanie	Centrálna časť				1 260 000
10.	Elektráreň na biomasu pre vykurovanie Prievidze	Výroba energie	Vyhradená časť na výrobu tepelnej energie	2021			15 000 000
11.	Kovové diely pre automobilový priemysel a výrobu krbov na báze 3D tlače	Priemysel	Priemyselná časť	2022			7 000 000

Lokalita bane Handlová (3) - súčasný stav

Banské pole Handlová

Veľkosť územia: 0,22 km^2

Počet budov: 75

Súčasné využitie: ťažba (obmedzený režim), kancelárie, výroba tepla, rybia a paradajková farma, čiastočne prenajaté

Súčasný stav: čiastočne opustené, vyžadujú si rekonštrukciu

Majiteľ: Hornonitrianske Bane Prievidza (HBP)

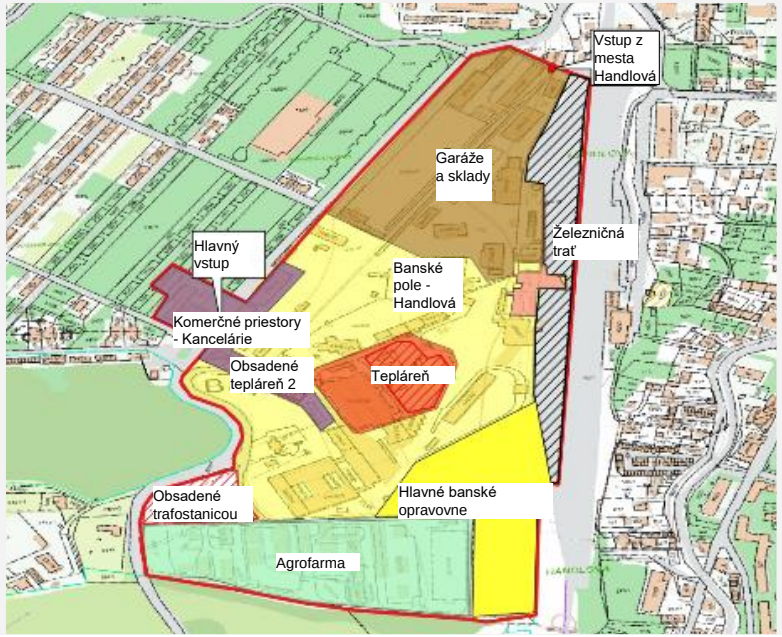

Súčasné využívanie pozemkov

- Celkovo možno súčasný stav banského areálu Handlová v Správe o inventarizácii pozemkov a majetku charakterizovať ako čiastočne obsadené územie s vysokým potenciálom pre rôzne účely.
- V súčasnosti neprebieha žiadny rozvoj.
- V meste Handlová v súčasnosti chýba ľahký priemysel, malé a stredné podniky a rozvinuté mestské časti, ktoré by prilákali nových alebo mladých občanov, aby zostali v meste a umožnili tak vytvorenie dostatočného počtu pracovných príležitostí.

Kľúčové poznatky

- Od roku 2021 ťažba postupne klesá.
- Časť územia sa využíva ako rybia a paradajková farma so skleníkmi.
- Veľmi dobrá dostupnosť ako súčasť mesta Handlová.
- Pripravenosť infraštruktúry.
- Pozemky a budovy sú prevažne v režime minimálnej údržby.
- **Vysoký potenciál najmä pre ľahký priemysel, kancelárie, kultúru, výrobu tepla.**

Lokalita bane Handlová (3) - súčasný stav

Lokalita bane Handlová (3) - možnosti využitia územia

Banské pole Handlová

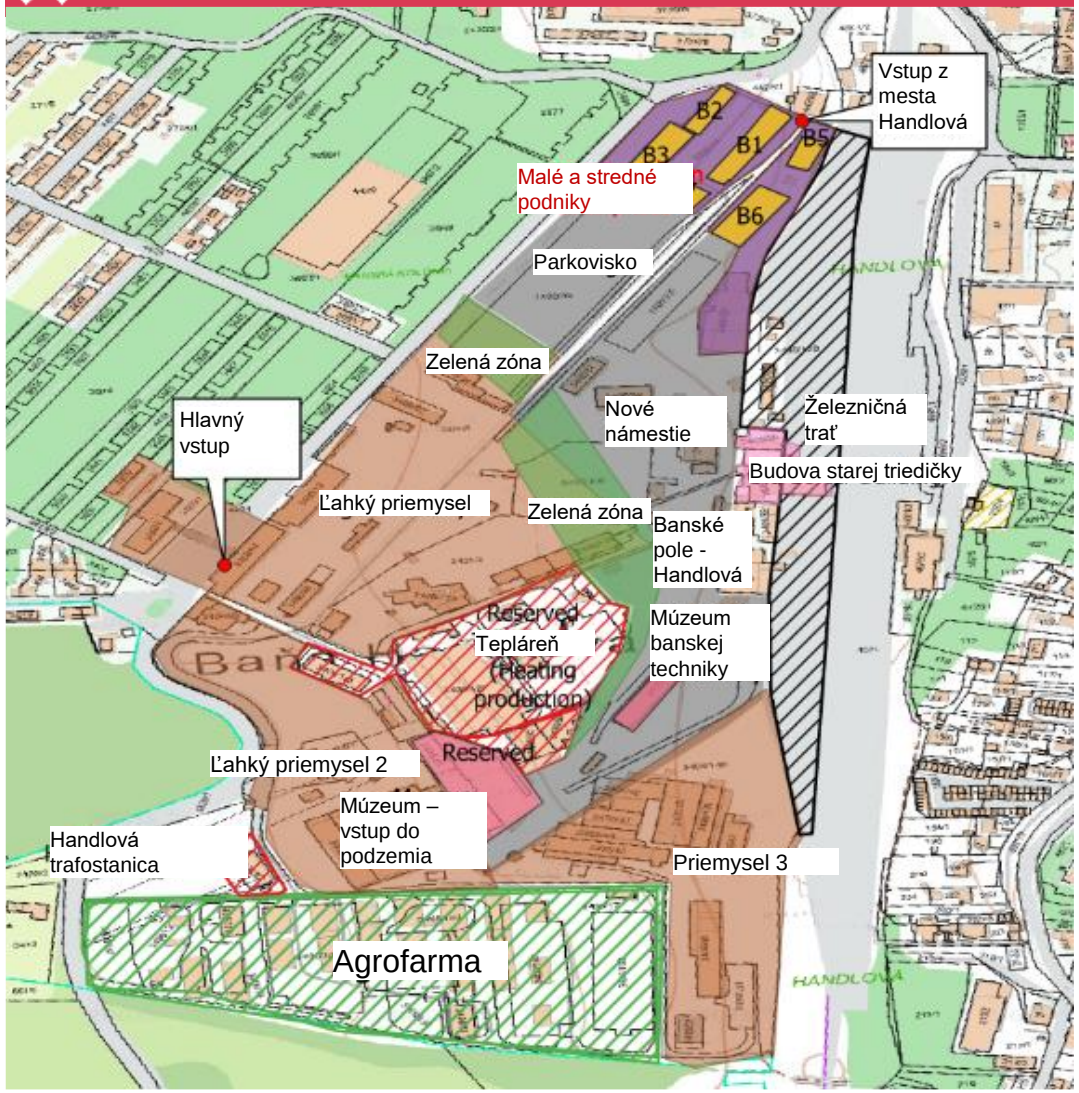

Možnosti využitia pozemkov

- Handlovský banský areál má potenciál rozšíriť mesto otvorením časti areálu pre verejnosť. **Nová podnikateľská zóna pre malé a stredné podnikanie** môže vzniknúť od severného vstupu z Handlovej. Severnú časť tvorí 6 budov využívaných ako garáže a oddelenie dopravy.
- Malé podniky sa už zaujímajú o hľadanie vhodných obchodných priestorov, ktoré zahŕňajú nové sektory hospodárstva, ako sú digitálne technológie, elektrická mobilita, priemysel 4.0 a ďalšie.
- Nové parkovisko a námestie so skanzenom a budovou starej triedičky vytvoria pozitívny spoločenský a kultúrny vplyv. Vytvorenie múzea je v rokovaní s Národným banským múzeom Banská Štiavnica.
- Zelená plocha vytvára zelený pás medzi otvorenou časťou a priemyselnou zónou, kde sa po prestavbe lokality môže vytvoriť park ľahkého priemyslu.

Lokalita bane Handlová (3) - SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
· Vysoká angažovanosť vedenia mesta v spolupráci na nových typoch malého a stredného podnikania v Handlovej pri zachovaní baníckeho dedičstva. · Územie Handlovského banského areálu je vo vlastníctve jedného vlastníka, ktorý je ochotný toto územie revitalizovať. · Priemyselná oblasť v meste s výbornou miestnou dostupnosťou a infraštruktúrou (elektrina, voda, plyn). · Kvalifikovaní zamestnanci v oblasti digitálnych technológií, výroby energie, životného prostredia, odpadového hospodárstva a poľnohospodárstva. · Priamy prístup k železničnej a cestnej infraštruktúre.	· Chýbajúce priame diaľničné spojenie s regiónom Hornej Nitry obmedzuje rozvoj priemyselných alebo logistických účelov.
Príležitosti	**Hrozby**
· Otvorenie časti územia banského areálu ako prirodzeného rozšírenia mesta vo forme novej štvrte s malými podnikmi, zariadeniami na trávenie voľného času (banské múzeum) a malým námestím s cieľom prilákať nový typ podnikov a cestovný ruch. · Prestavba vybraných budov na regionálne centrum pre malé podniky.	· Regionálna dostupnosť: Napriek plánom vlády na rozvoj diaľničných prepojení nie je dátum začiatku projektov rýchlostných ciest R2 alebo R8 pevne stanovený a často sa presúva.

Identifikované projekty a opatrenia:

Na základe diskusií so zástupcami mesta Handlová sa navrhujú nasledujúce oblasti budúceho rozvoja:

- Malé a stredné podniky (miestni podnikatelia a nové technológie)
- Parkovacie miesta a nové námestie
- Zelené plochy
- Oblasti ľahkého priemyslu
- Múzeum - banské stroje

Možnosti opätovného použitia a iniciatívy zozbierané v rámci prípravy JTF

Kreatívne centrum budúcnosti (výroba digitálnych filmov + akadémia)

Autonómne elektrické vozidlá s implementovanými technológiami

Bioplynová stanica HANDLOVÁ

Inteligentná včelia farma

Obnova priemyselného areálu s cieľom vybudovať výrobný závod s prvkami priemyslu 4.0

Podpora elektromobility v meste Handlová

Revitalizácia banskej oblasti na priemyselnú zónu s vybudovaním prístupovej cesty

Rozšírenie chovu sumčeka afrického

Spracovanie a zhodnocovanie ovčej vlny a koží na Slovensku

Lokalita banského poľa Handlová (3) - navrhované projekty

	Projekt	Klasifikácia projektu	Odhadované náklady (EUR)
1.	Rozšírenie súčasného chovu sumčeka afrického	Poľnohospodárstvo	6 500 000
2.	Autonómne elektrické vozidlá a implementované technológie	Priemysel	1 000 000
3.	Revitalizácia banského areálu pre priemyselnú zónu s výstavbou prístupovej cesty	Revitalizácia	7 500 000
4.	Revitalizácia priemyselnej oblasti pre výrobu v rámci Priemyslu 4.0	Revitalizácia	1 900 000
5.	Bioplynová elektráreň Handlová	Dodávka energie	16 000 000
6.	Spracovanie a zhodnocovanie ovčej vlny na Slovensku	Priemysel	10 000 000
7.	Inteligentná včelia farma	Priemysel	2 300 000
8.	Podpora elektromobility v Handlovej	Elektrická mobilita	1 670 000
9.	Banícky skanzen	Cestovný ruch	1 100 000
10.	Kreatívne centrum budúcnosti	Vzdelávanie/Nové technológie	4 500 000
11.	Dodávateľ permanentných magnetov pre strednú, východnú a južnú Európu	Priemysel/obchod	50 000

Lokalita východnej šachty Handlová (3a)

Ťažobné pole Handlová - východná šachta

Oblasť: 0,03 km2

Počet budov: 7

Súčasné použitie: banská údržba

Súčasný stav: čiastočne opustené, vyžadujú si rekonštrukciu

Majiteľ: Hornonitrianske Bane Prievidza (HBP)

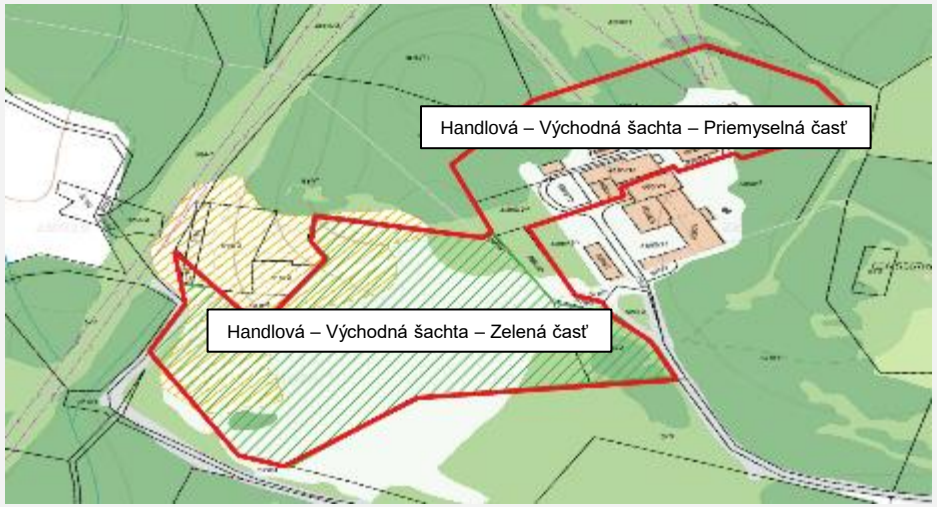

Súčasné využívanie pozemkov

- Východná šachta je samostatným objektom banskej oblasti Handlová, ktorý sa nachádza pri obci Nová Lehota, približne 5 km od centra mesta Handlová. Areál pozostáva z viacerých priemyselných budov, avšak v súčasnosti spoločnosť HBP udržiava len 4 budovy, ostatné boli asanované a pozemky rekultivované. Zvyšok areálu je vo vlastníctve spoločnosti Hutira Slovakia.

Kľúčové poznatky

- V rokoch 2018 - 2021 sa ťažba postupne znižovala.
- Relatívne malá oblasť so šachtou. Nachádza sa v kopcovitej oblasti, časť plochy predaná priemyselnej spoločnosti.
- Pozemky a budovy sú prevažne v režime minimálnej údržby.
- Pripravenosť infraštruktúry.
- Nepotrebné budovy sú už v súčasnosti odstránené a pozemky sú zrekultivované.

Lokalita východnej šachty Handlová (3a) - súčasný stav

Lokalita východnej šachty Handlová (3a) - SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
· Prírodné prostredie a lesy obklopujúce oblasť, ktorá sa nachádza na kopci s potenciálom pre cestovný ruch a voľný čas. · Areál banských budov šachty Handlová východ je vo vlastníctve jediného vlastníka, ktorý chce areál rekonštruovať. · Vysoká angažovanosť vedenia mesta v spolupráci na nových typoch drobného podnikania v Handlovej pri zachovaní baníckeho dedičstva.	· Relatívne malá rozloha dostupného územia neponúka veľa príležitostí na priemyselný alebo komerčný rozvoj. · Slabá cestná dostupnosť môže obmedziť rozšírenie priemyselných účelov oblasti. · Iná priemyselná spoločnosť už vlastní existujúcu vstupnú cestu a približne polovicu areálu, čo môže obmedziť rozšírenie na iné priemyselné účely. · Diaľničné napojenie na Hornú Nitru obmedzuje priemyselné alebo logistické účely veľkého rozsahu.
Príležitosti	**Hrozby**
· Ďalšia prestavba oblasti na turistické miesto pre pešiu turistiku, cykloturistiku a banícke dedičstvo (stará šachtová veža).	· Dodávka elektrickej energie môže byť po zatvorení bane odpojená z dôvodu vysokých nákladov na údržbu. · Regionálna dostupnosť: Napriek vládnym plánom rozvoja diaľnic pre diaľničné prepojenia nie je dátum začiatku projektov rýchlostných ciest R2 alebo R8 pevne stanovený a často sa presúva.

Lokalita Východná šachta Handlová (3a) - navrhované projekty

Projekt	Klasifikácia projektu	Vhodná oblasť v hnedom parku	Odhadované náklady (EUR)
Revitalizácia výrobnej budovy	Priemysel	Hutira - Priemyselné	250 000
Handlovský banícky spolok - malý komunitný projekt	Cestovný ruch	Areál východnej šachty	Neodhaduje sa

Lokalita východnej šachty Handlová (3a) - možnosti využitia územia

Východná šachta Handlová

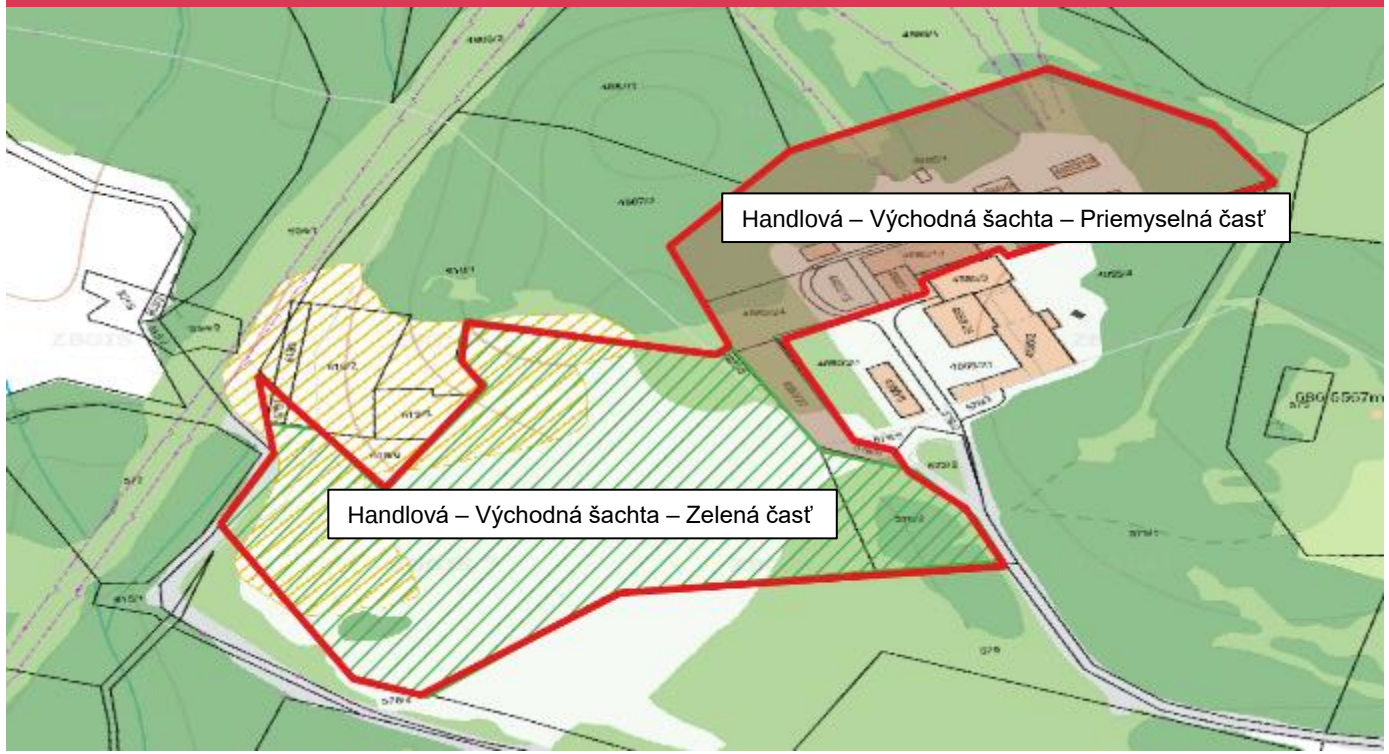

Možnosti využitia pozemkov

Vzhľadom na charakter a umiestnenie areálu sú možnosti budúceho rozvoja len obmedzené. Územie by sa mohlo prebudovať na malý hnedý priemyselný areál; vzhľadom na obmedzenú atraktívnosť lokality však môže byť ťažké prilákať nových priemyselných investorov. Potenciálne iniciatívy na rekonštrukciu by sa mohli zamerať na voľnočasové a rekreačné aktivity, ktoré by využili environmentálny potenciál lokality.

Priemyselná zóna divízie BME (4)

Divízia BME

Oblasť: 0.17 km^2

Počet budov: 20

Súčasné použitie: oprava a servis banských strojov

Súčasný stav: v prevádzke

Majiteľ: Hornonitrianske Bane Prievidza (HBP)

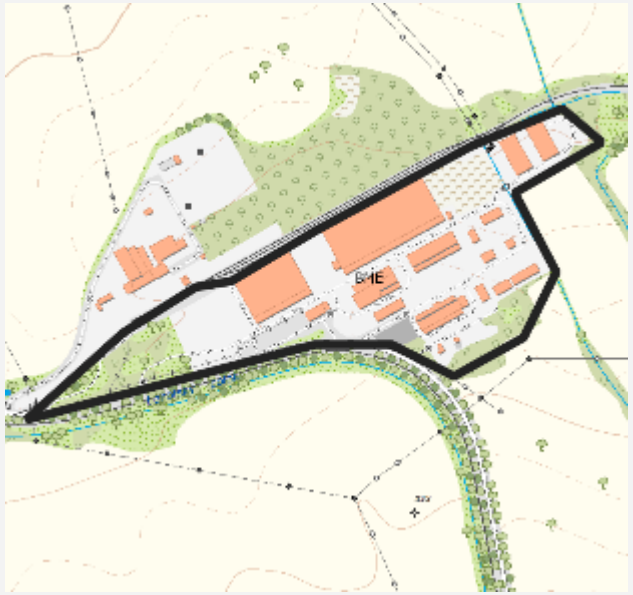

Súčasné využívanie pozemkov

- Banská mechanizácia a elektrifikácia (BME) je strojárska dcérska spoločnosť banskej spoločnosti Hornonitrianske bane Prievidza (HBP) a nachádza sa v katastrálnom území mesta Nováky, 10 km juhozápadne od centra Prievidze.
- Súčasné využitie areálu je výlučne priemyselné a spoločnosť poskytuje služby aj externe na komerčnej báze, ako aj svojej materskej spoločnosti HBP. Oblasť je obklopená poľnohospodárskou pôdou, takže je tu priestor na možné budúce rozšírenie.

Kľúčové poznatky

- Veľmi dobrá dostupnosť na cesty do Prievidze alebo Novák.
- Pripravenosť infraštruktúry.
- Vysoký potenciál najmä na rozšírenie súčasného účelu a ľahkého priemyselného využitia.
- Terajší areál BME je bývalou baňou, ktorej povrch už prešiel rekultiváciou a bol upravený na brownfield.

Priemyselná zóna strojárskej divízie - BME (4) - navrhované projekty

Projekt	Klasifikácia projektu	Vhodná oblasť v hnedom poli	Odhadované náklady (EUR)
Inovatívna výroba koľajových vozidiel	Priemysel	Oblasť divízie strojov	84 000 000
Centrum priemyselného vzdelávania na Hornej Nitre	Vzdelávanie	Oblasť divízie strojov	7 000 000

Tepelná elektráreň (TPP) Nováky (5)

Tepelná elektráreň Nováky

Oblasť: 0,6 km^2

Počet budov: 50

Súčasné využitie: výroba elektrickej energie (kapacita 266 MWe), vykurovanie viac ako 15 000 obytných jednotiek a veľkých tovární

Súčasný stav: čiastočne v prevádzke do roku 2023

Majiteľ: Slovenské elektrárne

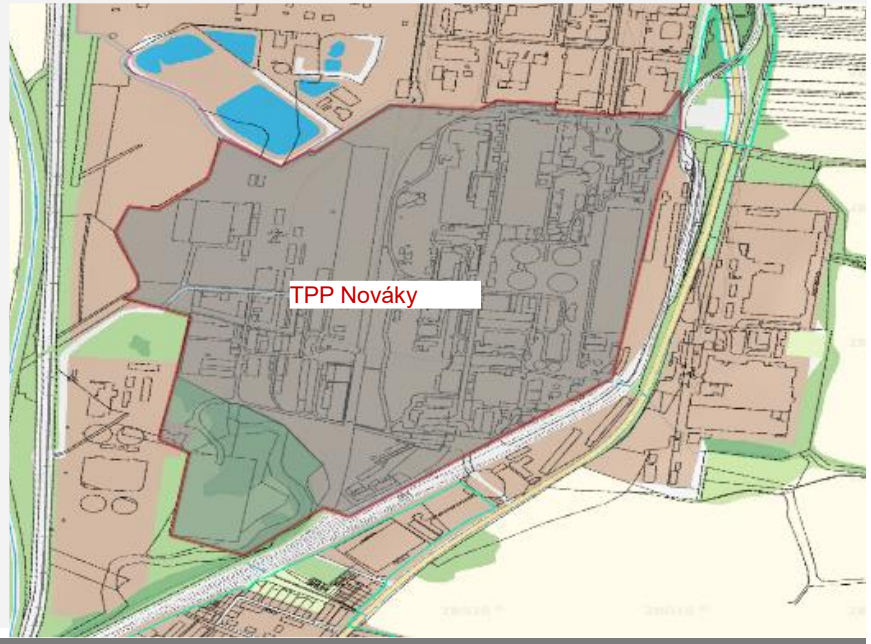

Kľúčové poznatky

- Elektráreň Nováky bude musieť byť uzavretá do konca roka 2023, pretože je určená výlučne na spaľovanie hnedého uhlia.
- Po roku 2023 prejde hlavný odberateľ tepla, mesto Prievidza, na iné riešenie vykurovania, ktoré sa bude vyvíjať v spolupráci s HBP. Preto prechod na iné palivo na výrobu tepla nemá v TPP Nováky ekonomický potenciál.
- Vysoko industrializovaná oblasť so všetkými inžinierskymi sieťami, keďže oblasť je obklopená priemyselnými zariadeniami a viacerými veľkými spoločnosťami (Fortischem, Porfix, Xella), možno to považovať za pozitívnu externalitu s možnými synergickými účinkami pre ďalší rozvoj.

Súčasné využívanie pozemkov

- V súčasnosti možno túto oblasť považovať za oblasť energetickej výroby a priemyslu, v ktorej sa nachádzajú aj niektoré opustené a nevyužívané časti. Toto územie sa bude postupne po roku 2023 uvoľňovať. Okrem budov sa v areáli elektrárne nachádzajú zariadenia na výrobu energie a motory, ako sú turbíny, fluidné kotle, potrubia, elektrické prenosové vedenia. Tieto zariadenia by sa mali odstrániť, keďže v budúcnosti sa neplánuje žiadna výroba energie z uhlia.
- Východná časť územia môže byť čiastočne dostupná, pretože je tu umiestnených len niekoľko budov.
- Najväčší potenciál pre ďalší rozvoj má západná časť areálu tepelnej elektrárne a tri odkaliská, kde by si obnova hnedého poľa vyžadovala komplexnú demoláciu alebo odstránenie stavby.
- Rekultivácia východnej časti využívanej na výrobu energie si vyžiada veľké investície. Ide o najzložitejšiu časť oblasti s výrobou energie, kde sa nachádzajú bloky ENO A, ENO B, chladiace veže, komín, prenosové potrubia a rozvodne. Tie si budú vyžadovať značné prostriedky na rekultiváciu a zmenu účelu využitia územia v budúcnosti.

Tepelná elektráreň (TPP) Nováky (5) a odkaliská (6) - súčasný stav

Tepelná elektráreň (TPP) Nováky (5) - možnosti využitia pôdy

Tepelná elektráreň Nováky

Možnosti využitia pozemkov

Oblasť TPP Nováky má vysoký priemyselný, energetický a výskumný potenciál. Možno ho rozdeliť na 2 hlavné klastre - 1. TPP Západ: podpora výstavby a sklady a 2. TPP Východ: výroba energie, správa areálu a kancelárie.

Potenciálne možnosti budúceho využitia pozemkov boli identifikované v týchto oblastiach:

- **Priemysel:** hnedý park pre ťažký alebo ľahký priemysel s minimálnym negatívnym vplyvom na životné prostredie.
- **Výroba energie:** Národné výskumné centrum pre vodík a výrobu vodíka.
- **Logistika a skladovanie:** Logistika a skladovanie.

Dostupnosť TPP Západ možno zvažovať hneď po odstavení elektrárne od roku 2023, čo vytvára potenciál pre projekty, ktoré sa začnú realizovať v blízkej budúcnosti. Naopak, TPP Východ obsahuje stavby, ktorých odstránenie by si vyžiadalo niekoľko rokov, a preto je dostupnosť predmetom dlhodobejšieho plánovania a procesu odstraňovania a prednostne predmetom prípravy pozemkov na rozsiahle investície s cieľom zabezpečiť pozitívny hospodársky výsledok.

Tepelná elektráreň (TPP) Nováky (5) - SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
• Areál TPP Nováky (ENO) je vo vlastníctve jediného vlastníka, ktorý chce toto územie prebudovať v rámci energetického sektora, najmä solárneho, vodíkového a veterného. • Dostupnosť západnej časti po uzavretí. • Kvalifikovaní zamestnanci v oblasti výroby energie, prevádzky, stavebníctva, životného prostredia a odpadového hospodárstva. • Priamy prístup k železničnej a miestnej cestnej infraštruktúre. • Výborná dostupnosť dodávok energie (elektrina, voda, plyn) a dostupnosť skladovacích priestorov.	• Neskoršia dostupnosť východnej časti, keďže sa očakáva dlhodobé schvalovanie projektov prestavby a životného prostredia. • Ostatné už dostupné brownfieldy v Novákoch (nachádzajúce sa v lokalitách: HBP, Fortischem, Vasa, Prievidza) môžu spôsobiť riziko nízkej obsadenosti územia v prípade zamerania priemyselného parku. • Chýbajúce priame diaľničné spojenie s regiónom Hornej Nitry obmedzuje rozvoj priemyselných alebo logistických účelov.
Príležitosti	**Hrozby**
• Prestavba areálu na závod na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a výskumné centrum (napr. vodíka) v súlade s Národnou stratégiou SR pre vodík.	• Vodovodná infraštruktúra je spoločná s blízkymi priemyselnými areálmi v Novákoch (vo vlastníctve Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti), ktoré sa v súčasnosti podieľajú na nákladoch na špeciálne potrubie. • Regionálna dostupnosť: Napriek plánom vlády na rozvoj diaľničných prepojení nie je dátum začiatku projektov rýchlostných ciest R2 alebo R8 pevne stanovený a často sa presúva.

Identifikované projekty a opatrenia:

TPP (ENO) Západná časť územia je k dispozícii na prestavbu v krátkom čase.

TPP (ENO) Východná časť územia si bude vyžadovať dlhšie obdobie na prestavbu (po uzavretí TPP v roku 2023).

Na základe rokovaní so zástupcami Slovenských elektrární, a.s. sú navrhnuté tieto oblasti rozvoja:

- Malé a stredné podniky
- Oblasti ľahkého priemyslu
- Fotovoltaické polia (oblasti odkalísk)

Odkaliská TPP Nováky (6) - súčasný stav a navrhované možnosti

OdkaliskáTPP Nováky

Oblasť: 1,7 km^2

Počet budov: 5

Súčasné použitie: Ložiská popola

Súčasný stav:

- Uloženie popola
- Údržba a monitorovanie
- Rehabilitácia

Majiteľ: Slovenské elektrárne

Kľúčové poznatky

Nachádzajú sa tu tri odkaliská:

- 1. odkalisko - pôvodné (uzavreté / sanované)
- 2. odkalisko - dočasné (v prevádzke)
- 3. odkalisko - súčasné (v prevádzke)

- Odkaliská sa po rekultivácii môžu použiť ako územia pre výrobu elektrickej energie zo solárnych panelov.
- Celá oblasť zahŕňa budovy technologických a bezpečnostných služieb, ktoré majú len malý potenciál na budúcu prestavbu.

Súčasné využívanie pozemkov

- S elektrárňou Nováky sú spojené tri odkaliská:

  Staré odkalisko v Zemianskych Kostoľanoch je uzavreté a nevyužíva sa. Oblasť už bola zrekultivovaná, ale môžu sa tu nachádzať stopy arzénu.

  Dočasné odkaliská v Bystričanoch a Zemianskych Kostoľanoch sa stále používajú. Odkaliská obsahujú inertný priemyselný odpad a stabilizačný kal.

  Konečné odkaliská Chalmová a Dvorníky na Nitricou sa stále používajú. Ich rozloha je približne 27 ha a kapacita je 1 324 500 m^3. Skládka obsahuje uhoľný popol.

- Tieto plochy sú plánované na revitalizáciu a v budúcnosti sa budú monitorovať. Majiteľ má v pláne využiť tieto plochy prevažne **na inštaláciu solárnych panelov.**

Tepelná elektráreň (TPP) Nováky (5) a odkaliská (6) - navrhované projekty

	Projekt	Klasifikácia projektu	Vhodná oblasť v hnedom parku	Predpokladaný najskorší začiatok	Očakávané náklady (EUR)
1.	Regenerácia a dekontaminácia hnedého parku TPP Nováky	Revitalizácia	TPP Nováky všetky oblasti	2024	100 000 000
2.	Rekultivácia konečného odkaliska	Revitalizácia	Konečné odkalisko	2025	6 600 000
3.	Rekultivácia stabilizačnej skládky	Revitalizácia	Stabilizačná skládka	2025	1 400 000
4.	Fotovoltaická elektráreň 10 MW 1. fáza	Výroba energie z obnoviteľných zdrojov	Pôvodné odkalisko	2022	7 000 000
5.	Fotovoltaická elektráreň 72 MW a vodík 2. fáza	Výroba energie z obnoviteľných zdrojov	Dočasná odkalisko (36 MW) Konečné odkalisko (26 MW)	2025	81 000 000
6	Elektrolýzny výrobný závod (do 20 MW)	Výroba energie z obnoviteľných zdrojov	TPP Nováky všetky oblasti	2028	30 000 000
7	Vzdelávacie a rekvalifikačné centrum Nováky	Vzdelávanie	TPP Nováky Východ	2024	10 000 000
8	Výroba autobusov na elektrinu/vodík	Priemysel	TPP Nováky Východ/Západ		18 700 000
9	Hydrogen Valley - vodíková autobusová doprava na Hornej Nitre	Priemysel	TPP Nováky Východ/Západ		32 000 000
10	Odvodňovanie a čistenie vody	Revitalizácia	TPP Nováky Východ	2022	1 360 000
11	Výroba nízkotlakových absorpčných zásobníkov vodíka	Priemysel	TPP Nováky Východ		68 000 000
12	Uplatnenie decentralizovaných inteligentných riešení pri výrobe energie	Výroba energie	TPP Nováky Východ		18 000 000
13	Recyklácia lítium-iónových batérií	Priemysel - recyklácia	TPP Nováky Východ/Západ		95 000 000

Mokrade a zamokrené územia pri Koši a Novákoch (7)

Mokrade a zamokrené územia pri Koši a Novákoch

Oblasť: 0,5 km^2

Počet budov: 0

Súčasné využitie: mokrade, prírodná krajina, rekreácia

Súčasný stav:

podkopaná oblasť s nestabilným povrchom.

Vlastník: rôzni individuálni vlastníci (nepatria HBP ani Slovenským elektrárňam)

Kľúčové poznatky

- Mokrade a zamokrené územia poskytujú prirodzenú krajinu, v ktorej žijú rôzne druhy vtákov, a poskytujú vysoký rekreačný potenciál.
- Mokrade zadržiavajú vodu, ktorá je z podstatnej časti tvorená dotekajúcou banskou vodou z čerpania.
- V záujme zachovania súčasnej krajiny by sa malo toto územie navrhnúť ako chránené územie v súlade s právnymi predpismi.
- Bude potrebné po skončení ťažby urobiť hydrologické opatrenia a úpravy tak, aby bola mokraď napájaná od rieky Handlovka, aby nezačala vysychať.

Súčasné využívanie pozemkov

- Mokrade v blízkosti obce Koš vznikli v dôsledku podzemnej ťažby. Na povrchu poklesnutej pôdy sa nahromadila voda, ktorá vytvorila zamokrené územia a mokrade. V severovýchodnej časti obce Koš sa nachádza 5 mokradí a v juhozápadnej časti tri mokrade - nazývané Laskár.
- Podľa banskej legislatívy sa plánuje rekultivácia týchto oblastí spoločnosťou HBP. Oblasť postupne osídlili vtáky a ryby a dnes sa využíva na rekreačné a rybárske účely.
- **V súčasnosti sa plánuje jej budúce využitie ako prírodnej rezervácie**. HBP pripravuje štúdiu budúceho využitia, ktorá bude k dispozícii na jar 2021.
- V blízkosti sa nachádza geotermálny vrt Laskár, takže táto oblasť má potenciál poskytovať geotermálnu energiu.
- Z hľadiska vlastníctva pozemkov je územie rozdelené na malé pozemky, ktoré vlastnia rôzni individuálni vlastníci, čo by mohlo predstavovať riziko administratívnych procesov pri zmene účelu využitia.
- Plánuje sa analýza územia s cieľom posúdiť vplyv využívania geotermálneho vrtu na budúce využitie z hľadiska kapacity vodných zdrojov a potenciálneho vplyvu na neďaleké kúpele Bojnice.

Mokrade a zamokrené územia pri Koši a Novákoch (7) - navrhovaný projekt

	Projekt	Klasifikácia projektu	Vhodná oblasť v hnedom poli	Predpokladaný najskorší začiatok	Očakávané náklady (EUR)
1.	Náučný chodník a chránená oblasť Koš-Laskár	Životné prostredie	Mokrade pri Koši a Novákoch	2022	500 000

Koniec správy